

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

A HÓ. A nagy hóesés alkalmából Rudnyánszky Gyula, New Yorkban élő jeles költőnk „A hó” című hosszabb költeményt írt lapunk számára. Közlését — igaz sajnálatunkra — térszűke miatt a jövő számra kellett halasztanunk, de a felette értékes költeményre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

NYILATKOZAT. Alulírott római katolikus magyar lelképítők a „Magyarok Vasárnapját” jogilag az Amerikában működő katolikus magyar klérus tulajdonává, szellemileg pedig az egész amerikai katolikus magyarság lelki kincsévé öhajítottuk tenünk. Amennyiben eme önzetlen szándékunk kivételét bizonyos mellékkörülmények lehetetlenné tették, kötelességünk a nyilvánosság előtt kijelenteni, hogy mi a „Magyarok Vasárnapja” című cleveandi hetilappal mindennemű szemléi, erkölcsi és anyagi összeköttetést megszakítottunk.

Egyidejűleg dr. Helvey Lajos hírlapíró urak, az általunk Magyarországból meghívott főmunkatársnak az amerikai magyar katolikus sajtó érdekében kifejtett nemes fáradozásaiért őszinte elismerésünket nyilvánítjuk. Csernitzky István, Csizmadia Pál McAdoo, Pa., Madár János Bridgeport, Conn., Messerschmidt Géza Passaic, N. J., Policsék Károly Alpha, N. J., Radóczy Károly Trenton, N. J., Várkonyi Sándor South Bethlehem, Pa., Zrínyi Károly Throop, Pa.

EGY MUNKÁSEMBER LEVELE. Bergenfieldből Reiman József honfitársunktól hosszabb levelet vettünk, amelynek egyes részletei elég érdekesek és tanulságosak arra nézve, hogy itt leközlünk. A levél így hangzik: „Tek, Singer Mihály urnak, New York. Tisztelettel szerkesztő ur! Bocsiánat, hogy egy levelemmel alkalmatlankodom, de a baj az, hogy most már negyedik hete a szóba hozott vagyok köve s így megöl az angol unalom. De meg az igazságérzetem sem hagy nyugodni. Olvastam ugyanis többször, hogy a „Bevándorló” egy más lap által „támadás”-nak nevezett cik-

ket írt az osztrák-magyar nagykövetről, Hengelmüller báróról. Hát szerintem ez a támadás nem valami nagy támadás, mint ahogy ezt egy bárói napfényben sütkérezni szerető amerikai magyar lap írta, hanem inkább jóakaratu figyelemzetés annál is inkább, mert nem veti a báró urnak szemére a magyarok iránt tanúsított jóindulatát [?] a multban, hanem a jövőre nézve ad egy kis figyelemzetést.

Nem így tett azonban a közelmúltban a most bárói napfényben sütkérezni szerető amerikai magyar újság, hanem szokása szerint tele torokkal, orkántként ülvölve, szórta a báró urra a vádakát és szidalmakat. Akkor még nem tudta, hogy a báró ur Magyarországból visszakérül Washingtonba. Mily helyt ezt megtudta, csoda történt. A tegnapi még jól összerendezett osztrák ma igen jó magyar lett. Jól van ez így, mert hát, édes istenkém, a szél sem fúj mindig egy oldalról, és az is tudvalevő dolog, hogy a cigány is közelebb húzódik a meleghez.

Elég azonban ebből ennyi. Gyerünk tovább. A héten olvastam ezen sütkérezni akaró újság „szerkesztői üzenetei”-ben, amelyekben gnyomon tudtára adta egy kérdésközlőnek, hogy a bányaszerencsétlenek javára beküldött 25 centje az illető nevére be lett írva. A „25” centért különösen kilátzott a guny. A szerkesztői üzenet írója nem gondolta meg, hogy a 25 cent küldője szegény munkásember lehet, aki áldozatok árán vonta meg a szájától azt a csekélyke huszonöt centet, amelynek beküldése nagyobb megerőltetésébe került, mint például báró Hengelmüller urnak a huszonöt dollár. Mert, bizony Istén, ha én Hengelmüller nagykövet volnék, szegyenlenk 25 dollárt beküldenék, mikor, természet fel, a pittsburgi Klein Jakab, vagy a new yorki Németh János száz-száz dollárral sietve a szerencsétlenek segítségére.

De gyerünk csak tovább, mert most jön csak a java. Volt egy Roth Gyulafele banket. És, oh átok, még pap is volt a vendégek között. Hát nem tu-

dott Roth Gyula ur bárónak születni és nagykövetnek lenni? Mert hát ha ebben a fene demokrata országban egy közönséges embernek a tiszteletére jönnek össze a barátai, ez bizonyos emberek szerint persze elítélendő dolog. De hát úgy kell önnök is, szerkesztő ur. Minek hívtak a társaságba papot is? Most Roth Gyula lesz az oka annak, ha azt a szegény papot, aki el mert menni egy barátja tiszteletére, átokkal sújtják, egyházi átokkal. Ugy kell azonban annak a newarki papnak. Vett volna példát másoktól és ne járt volna kávékirályok tiszteletére, hanem a nagykövet tiszteletére, akkor leihatta volna magát a sárka földig és nemcsak hogy meg nem szólták volna érte, hanem meg is dícsérték volna.

Hanem úgy van az. A businessst nem egyformán fogja fel mindenki. A jó business-embernek oda kell huzódnia, ahol jobb a business, különösen, amikor ilyen nagy pénzváltás van. De hát, édes istenkém, a templom nem business? Biz' az, különösen itt Amerikában. De úgy látszik, a newarki pap előtt mások az üzleti kérdések. Ő nem agítál borissza, bornemissza és tudom is én miféle issza báróknál és grófkánál, hanem leszáll a magasból és részt vesz a kávékirály tiszteletére adott estélyen. És, úgy látszik, itt mégis jobban sikerül a business, mert a konkurrens haragszik. Ez pedig jó jel.

Ezt a levelet még 19-én írtam meg, de gondolkoztam rajta, vajjon elküldjem-e. Mert én nem szeretek a más dolgába avatkozni és korántsem azért írtam e sorokat, hogy a papot pártoljam. Ő előttem csak olyan ember, mint bárki más. Különben is én mint szocialista, valláson kívül állok. — Tisztelettel Reiman József. Bergenfield, N. J.

AMERIKAI MAGYAR BANK. Még csak lapunk egyik mult heti számában foglalkoztunk hosszabban az amerikai magyar bankkal. Értésülésünk szerint ez a bank, mely, ha czéljait szem elől nem téveszti, nagy dolgokat lesz hivatva végrehajtani, a new yorki magyar negyedben fiókot nyit. A banknak ezt az elhatározását, amennyiben valóságosan alapul, örömmel üdvözöljük. Közeledést jelent a magyarsághoz s a bank

MAGYAR AMERIKAI BANK
(Allami Bank)
32 Broadway New York
Bank-William F. Ryan, volt állami bankokozgató.

Elvállalja—minden bankszakmába tartozó ügyletek kereszthűvitelét. Befutásokat—legmagasabb kamatoztat. Külön pénzügyi osztály bankkapok részére a legjutányosabb árfolyam mellett. Magyarországi képviselőnk a Magyar Pénzügyintézet Központi Hitelbankja és az ennek kötelekébe tartozó 450—vidéki pénzügyintézet 1000 millió korona alapítke és befutétel.

közeledését a magyarság közeledése fogja követni.

FÖLDMUNKÁT A MAGYARNAK. Fisher Árpád honfitársunk, aki fiatal együtt eddig new yorki gyárakban görnyedezett, családostul elment gazdálkodni a Georgia állambeli Hawkinsvillebe. Onnan intézte most hozzánk a következő levelet: „Van szerencsém értesíteni, hogy itt megérkezünk és — hála a Mindenhatónak — minden sokkal jobb és szebb, semmint remélhettem. Oly kellemes fogadtatásban részesültem, hogy le sem írhatom. A szomszédos farmerek a lehető legnagyobb felebaráti szeretettel vannak iránunkban. Az egyiknél egyelőre lakunk, még pedig egy egész hónapra át ingyen, a másik tizeket tyukot hozott ajándékba, a harmadik a holminkat hordja a vasutról, szóval mesésen viselkednek. De lesz ám magannak is elég dolgom itt. A gazdaság itt bizony nagyon alacsony fokon áll. Kötő talaj mellett nem ismernek mást, csak pamutot és kukoricát. Pedig víz van elég, mert minden kétszáz lépésre van egy kut és ez is csak 3—4 méternyi mélységű. — Ha netalán akadna olyan tisztességes, szorgalmas magyar család, amely hajlandó farm-vállalatba fogni,

szívesen látjuk őt és bővebb felvilágosítással szolgálunk. Kiváló tisztelettel Fisher Árpád.

LAKODALOM NEW BRUNSWICKON. Fényes esküvő és még fényesebb lakodalom volt januárius 18-án a New Jersey állambeli New Brunswickban. Horváth Ferencz ot-tani honfitársunknak bájós és szeretetreméltó nővére, Teszi, örök hűségét esküdtött Monck Károly woodbridgei lakos honfitársunknak. Tanuk voltak: Huszár Károly és Horváth Ferencz urak. A fiatal házassokat kísérje tartós boldogság az élet utjain.

A NEW YORKI FELSŐVÁROSIK FIGYELMÉBE. Örömmel hívjuk fel az amerikai magyarságnak és különösen New York felsővárosában élő magyaroknak figyelmét SCHWABACH honfitársunknak magyar bankházára: 1431—1st Ave., New York, a 74-ik utca közelében. Aki pénzt kíván hazaküldeni, aki hajójegyet kíván vásárolni, aki közjegyzői okmányokat kíván kiállíttatni és konzulátusilag hitelesíttetni, az forduljon bátran SCHWABACH honfitársunkhoz, aki nemcsak feltétlenül megbízható és lelkiismeretes, hanem ügyfeleivel szemben a méltányosság valódi mintaképe.

TÁRCZA.

A KIS BOROSHORDÓ.

Írta: Guy de Maupassant.

Chicot mester, az epreville-i koresmáros, tilburyjét egy napon Magloire anyó majorja előtt állította meg. Miután lovát a kerítés léchez kötötte, az udvarba lépett.

Az öreg asszony birtokával — melyre oly rég idétől sóvárgott — az övé szomszédos volt. Huszszor is tett már kísérletet, hogy azt megszerezze, de Magloire anyó minden ajánlatot esőkönyösen visszautasított.

— Itt születtem, itt is fogok meghalni! — hangoztatta.

Az öreg ajtaja előtt ült és bürgonyát hámozott. Sovány, ráncos képű és hajlott hátú volt, de hetvenkét éve dacára oly fűrgén mozgott, mint fiatal éveiben. Chicot barátságosan megveregette vállát, s aztán egy számlóyra melléje ült.

— Nos, anyókám, hogy, mint szolgál az egészség? — kérdezte.

— Nem tulrosszul!... És maga, Prosper mester, miként érzi magát?

— Ugy, ugy!... Némi kis fájdalmakat leszámítva, egészen jól menne a dolog.

— No, hála Istennek! — mondta Magloire anyó, de ezzel végleg el is hallgatott.

Chicot, bár habozónak, aggodalmasnak és feszélyezettnek látszott, mint az olyan ember, kinek nyelvén van a szó, de nem tudja kimondani, figyelemmel kísérte az öreget munkájában.

— Mondja csak, Magloire anyó... — szólalt meg.

— Miben lehetek szolgálatára?

— Ezt a tanyát még mindig nem akarja eladni?

— Ami azt illeti, nem! Már megmondtam és kijelentettem, hogy ne számítsom rá. Többé ne is említse!

— Mert hát találtam olyan módot, melylyel mindkettőnk kívánsága ki lenne elégítve.

— Mi volna az?

— A dolog így áll. Én megveszem majorját, s az mégis a magáé marad. Ugy-e, nem érti? Tehát hallgasson ide, megmagyarázom.

Az öreg asszony abbahagyta a burgo-

nyahámozást és élénk szeméit a koresmárosra szegezte.

— Minden hónap elsején százötven frankot adok magának, folytatta Chicot. Jól ide hallgat? Minden hónap elsején elhozok magának tilbury-mon harmincz darab öt frankos tallért. De azért mégsem lenne semmi változás, mert minden a régiben maradna. Maga megtartja otthonát, réam nem is gondol és nekem semmivel sem tartozik. Csupán pénzemet fogadja el!... Mit szól ehhez?

A koresmáros vidám és jókedvű arcot mutatott. De az öreg asszony bizalmatlanul szemlélte és kelepeze után kutatóan.

— Ez hát számomra lenne... De ezzel nem jut majorom birtokába? — kérdezte.

Efelett ne nyugtatatlankodjék! — válaszolt Chicot. Ittmarad saját otthonában, míg az Isten élteit. Csak a jegyzőnél kell majd egy kis írást aláírnia, hogy halála után a major réam esik. Hiszen gyermeke nincs és a többi rokonaival ugy sem sokat törődik. Jó lesz így? Élete fogytáig kap tőlem havonként százötven frankot, s mégis megtartja birtokát. Ez magára nézve nagy nyereség!...

Az anyóka elbámolt. Zavarba jött, mert a kísértés nagy volt.

— Nem monok „nem”-et, — válaszolt végre — de előbb gondolkoznunk akarok a dolog felett. Jöjjön vissza a jövő hét folyamán, s akkor, ha újra beszélünk róla, megmondom elhatározásomat.

Chicot mester olyan meglepődötten távozott, mint egy király, ki új országot hódított magának.

Magloire anyó ellenben nagyon nyugtalan volt és egész éjjel nem aludt. Négy napon keresztül a habozás láza gyötörte, mert valami rosszat sejtett a dologban. De az a kilátás, hogy havonta minden fáradság nélkül, jóformán mintha az égből esepenne kötényébe, százötven frankhoz juthat, — folyton zaklatta.

Végre a jegyzőhöz fordult, kinek elbeszélte az esetet. Ez azt tanácsolta neki, hogy fogadja el Chicot ajánlatát, de százötven frank helyett kétszázat követeljen, mert majorsága, még ha alacsony becslük is, legalább hatvan-ezer frankot ér.

— Ha még tizenöt évig él, — mondta a jegyző — Chicot akkor sem fog töb-

bet kifizetni negyvenötezer franknál.

Magloire anyó arra a gondolatra, hogy havonként negyven tallert fog kapni, reszketni kezdett, bár még mindig bizalmatlanlankodott. Ezer előre nem látható, titkos ravaszág aggasztotta. Egész estig a jegyzőnél maradt, kit kérdéseivel ostromolt és alig bírta magát elmenetelre határozni. Végre olyan zavartan, mintha legalább négy kancsó cidret ivott volna — mégis hazatért.

Midőn Chicot ismét eljött, az öreg asszony sokáig kérte magát. Pedig midőn hosszas ostrom után feltételeit megszabta, bensősleg reszkettett, vajjon a koresmáros meg fogja-e adni havonként a kétszáz frankot.

Chicot az összeg hallatára meghökent és nem akarta az üzletet megkötni. Most már Magloire anyó kezdte őt rábeszélni, s hogy meggyőzze, öreg korát hangoztatta.

— Én még legfeljebb öt, vagy hat évig élhetek. Már hetvenharmadik évemet taposom, s nem vagyok valami egészséges. A mult este is azt hittem, hogy már végem van. Ugy éreztem, mintha egész testem elhalt volna, s csak segítséggel tudtam ágyamba jutni.

De Chicot nem hagyta magát elámitani.

— No, no, öregem, olyan egészséges maga, mint a makk! Legalább száztiz éves lesz. Még maga temethet el engem!

Igy vitakoztak egész nap. De miután Magloire anyó nem engedett, a koresmáros végre is megígérte az ötven tallert.

Másnap a szerződést csakugyan aláírták, de Magloire anyó áldomásra még tíz tallert kiesikart.

Három év mult el, miatt a jó asszony nagyszerűen érezte magát. Egy nappal sem öregedett, Chicot legnagyobb boszuságára. Ugy látszott neki, mintha az évjáradékot már egy örökkévalóság óta fizetné és megcsalatlannak, becsapottnak, tönkretettnek érezte magát.

Időről-időre meglátogatta Magloire anyót, ugy, mint ahogy juliusban el-megy az ember megézníni, vajjon a buza megérett-e már a kaszára. Az öreg asszony szemében mindig ravasz mosolylyal fogadta őt, mintha csak örömet akarta volna azzal kifejezni, hogy Chicot ennyire megjárta vele.

Chicot ilyen alkalmakkor, ha tilbury-jába ült, fogai között sziszegte:

— Tehát soha sem fogsz már megdöglenni, te boszorka!

Nem tudta, hogy mit kezdjen az öreggel. Szerette volna megfojtani, mert vad, alattomos gyűlölettel, a magát meglopottnak érző paraszt gyűlöletével gyűlölte őt.

Egy napon azután ismét felkereste az anyókat. De most önelégülten dörzsölgette kezeit, mert nagy gondolata volt.

— Mondja csak, anyókám, — mondta néhány percnyi beszélgetés után, — ha Epreville-be jön, miért nem tér be hozzám ebédre? Már azt kezdik beszélni, hogy többé nem vagyunk jó barátok, pedig ez engem nagyon szomorít. Azután nálam nem kell fizetnie, hiszen egy ebédre csak nem nézek. Örülök, ha mielőbb eljönne!

Magloire anyó sem ismételtette meg ezt a kérést, mert már másnap reggel, midőn a vásárra ment, lovát Chicot mester istállójába állította be és a maga számára kikövelette az ígért ebédet.

A koresmáros süngözött az örömtől és úgy bánt az öreggel, amint egy előkelő vendéggel szokott bánni. Mindenféle jó étellekkel megkínálta, de az öreg alig evett valamit, mert gyermekkorától mértékletességhez volt szokva.

— De egy kis pohárka borral mégis csak kezeztünk? — kérdezte Chicot családótól hangon.

— Ah, igen. Ezt már elfogadom! A csalódléány hosszonyaku, pókhálósz palackot hozott be.

— Kóstolja meg, anyókám, ez már aztán valami!

A jó asszony lassan kezdett iddogálni, hogy tovább tartson az élvezet, s miután letette a poharat, kijelentette: — Ez csakugyan finom ital!

Mondatát alig fejezhette be, Chicot máris egy második pohárba töltött neki. Az öreg visszautasító mozdulatot tett, de már késő volt s így mit tehetett egyebet, ezt is épp oly élvezettel kitta, mint az első.

De midőn még harmadszor is tölteni akart, az öreg erőlyesen ellenállt.

— Pedig ez az ital olyan, mint a tej, — mondta Chicot. Én tíz-tizenkét pohárral is megiszom, anélkül, hogy csak meg is érezném. Ugy lecsuszik, mint a cukor s az ember sem a fejében, sem a gyomrában nem érzi meg, mintha a nyelvén párolgott volna el. Ennél jobb

A FAI moru ne netnek, Ohio áll rok, tud férnek másutt. egyik l összeszól lyamán kinek a oldható gyanánt tet vallo házon ki veskedő tánczter lábbal n gínt esa azt a lők a világra eszmecsé bírságok még azzá zák a lők kizárólag esinálólag

WINK

RÜLT.

tnk jog érkezték sylvánia Sándor tük Win a levelek lba volt abban a dor majt ten azut Sándorn kérdete zett-e ná még, am szült Cnd dorné áll zárua m hagyta g len embe te. Ebbe sürgöny, tustól ve Winkler ködtek te dorné a gével New ban nyer new yorki ra kilátás asszony ez ta el szer vel nagy s különben értesítést.

A Win nem lehet ken a pitt kező levek Folyó hó van szere látsnak puhatólni pott egy lésége ma utóbbi ne nem lévén a két ház látja egyt us fog gó litásukró ajánlkozás szönetem tisztelettel es. és kir Rövidre hozzánk ta elmar New York lalkozás BRAU Braun M lönösen f ton regge utazott.

UJ

M

FIG

néi

lévő

után

kap.

kor

van

gedv

SAR

UJ

M

FIG

néi

lévő

után

kap.

kor

van

gedv

A FALÁB MINT BÜNJEL. Ha szomorú nem volna a vége az alábbi történetnek, jóízűen lehetne rajta kacagni. Ohio állambeli *Steuencillen* a magyarok tudniillik, épp oly békességbe férnek meg egymás mellett, mint másutt. Így történt azután, hogy az egyik burdosházban „barátságosan” összeszólalkoztak. Az eszmecsere folyamán *Miklós Mihály* honfitársunk, a kinek a féllába fából készült, ezt a leoldható testrészt használta fegyvergyanánt. A burdosasszony azt a nézetet vallotta, hogy jobb az eszmecsérét házon kívül folytatni s kiteszokolta heveskedő honfitársainkat. Ezek egy tánczterembe kerültek, ahol Miklós, fálábbal ugy sem lehetnév tánczolni, megint csak „baráti czélokra” használta azt a lábát, amely nem vele együtt jött a világra. A rendőrség véget vetett az eszmecsérének, amelynek hőseit pénzbürságokra ítélték. Miklóst azonban még azzal is fenyegették, hogy elkobozzák a lábát, ha ezentel nem használja kizárólagosan arra a czélra, amelyre csinálódott.

WINKLER SÁNDOR MEGKE- RÜLT. Lapunk előző számában megírtuk, hogy az utolsó két héten át levelek érkeztek lapunk kiadóhivatalába Pennsylvania állambeli *Cuddyból* Winkler Sándor részére. Mi ugyan nem ismerjük Winkler Sándort, miután azonban a levelek a „Bevándorló” kiadóhivatalába voltak címezve, elfogadtuk őket abban a reményben, hogy Winkler Sándor majd csak jelentkezni fog. E héten azután levelet kaptunk Winkler Sándornétól, aki kétségbeesett hangon kérdezte, hogy vajjon férje jelentkezett-e nálunk, mert ő híret nem vette még, amióta Winkler New Yorkba készült *Cuddyból*. Miután Winkler Sándorné állítása szerint teljesen ki van zárva annak lehetősége, hogy férje elhagyta őt, valószínű, hogy a szerencsétlen embert valami végzetes baleset érte. Ebben megerősített bennünket egy sürgöny, melyet a pittsburgi konzulátustól vettünk s melyben ugyancsak Winkler Sándor holléte felől kérdészködték tőlünk. Közben Winkler Sándorné a pittsburgi konzulátus segítségével New Yorkba jött, ahol a menházban nyert ideiglenes szállást, majd a new yorki főkonzulátus helyezte számára kilitátsba a hazautazást. A szegény asszony egész kétségbeesetten panaszkodott el szerkesztőségünkben, hogy férjével nagy szerencsétlenség eshetett meg, különben feltétlenül kapott volna tőle értesítést.

A Winkler Sándorral megesejt baj nem lehetett azonban nagy, mert pénteken a pittsburgi konzulátustól a következő levelet vettük: *Igen tisztelt uram!* Folyó hó 21-iki levelére válaszólag, van szerencsém tudatni, hogy a konzulátusnak sikerült Winkler Sándort kikapcsolni. Winkler a mai napon kapott egy jegyet New Yorkba, ahova felesége már tegnap elutazott, mivel ez utóbbi nem tarthatta magát itten fenn, nem lévén semmiféle pénze. Így tehát a két házastárs New Yorkban viszontlátja egymást, ahol az ottani főkonzulátus fog gondoskodni esetleges hazaszállításukról. Szerkesztő urnak szives ajánlkozásáért ezen ügyben hálás köszönetemet kifejezve, maradok kiváló tisztelettel *báru Bornemissza Gyula*, cs. és kir. konzul.

Rövidre e levél vétele után beállított hozzánk — Winkler Sándor. Elmondta elmaradásának okát s hogy már itt New Yorkban kíván letelepedni és foglalkozás után nézni.

BRAUN MÁRKUS ELUTAZOTT. *Braun Márkus* bevándorlási biztos különösen fontos kiküldetésben szombaton reggel a Mauretanián Európába utazott. Braun ur innen egyenesen

Angliába ment. Onnan Németországba, majd Magyarországra megy. Beutazza majd Oroszországot s valószínű, hogy Ázsiát is meglátogatja. Braun ur ebbeli utazása több havi időtartamra fog terjedni.

A „KING OF ROME”. Kubinyi Victor so. riveri plébános pár hét előtt adta ki „The King of Rome” című könyvet, melyet az amerikai magyarság már jól ismer, amennyiben Kubinyi plébános ur azt magyar nyelven is kiadta. „The King of Rome” című könyvéről minden oldalról érkeznek be hozza az elismerő levelek. Többek között a pápa, aki áldását küldte, a következő levelet juttatta a plébános ur kezébe: N. 27588.

Rome, January 7, 1908.
Dear Rev. Father:
In reply to your letter of the 5th ult. I am pleased to say that the Holy Father graciously accepted the copy of your beautiful book entitled „The King of Rome” you were so kind as to send Him, and cordially bestows His Apostolic Blessing upon you.
Wishing you every blessing, I remain
Yours sincerely in Xt.
R. Card. Merry Del Val.

A „King of Rome”-ról különös dicsérettel emlékeztek meg az összes nagy angol lapok. Ugyancsak elismeréssel nyilatkoztak a „King of Rome”-ról Kubinyi plébánoshoz intézett levelükben Eugenia özvegy császárné, II. Vilmos württembergi király, Vilma hollandi királyné, Bonaparte Napoleón Victor herceg, a chicagói érsek, a newarki püspök, Pierpont Morgan stb.

BEKÜLDETETT.*

Uj magyar református egyház.

Neve: Wallingford, Conn. és vidéke, melynek tagjai nemcsak a templom szegletkövére akarják felírni látni, de a telekkönyvben is, független, ősi nevükkel, összekötés, függés nélkül mindenik idegen missziótól, — így tehát a magyarországi egyetemes ref. egyház amerikai magyar egyházmegejébe kebelébe léptek, 24 felesküdtött tisztviselővel, 114 felnőtt egyházztaggal.

Az alakuló gyűlés 1908 január 19-én este 7 órakor volt, melyen meghívott lelkész: Nt. Borsos István utazó misszionárius elnököl. A nép lelkesedéssel leírhatatlan, hogy a szabad Egyesült Államokban egyházzilag nem lettek rábók, szolgák, adófizetők, árendások saját pénzüknél vásárolt telkükön, saját verejtekükkel letörlesztett s törlesztendő templomukban... s mindig hazai tudományos képzést, okleveles lelkészek lesznek...

Az egyházzá alakulás rövid története a következő:
10 református magyar ember 1906 augusztus 19-én „Wallingford, Conn. Első Magyar Református Betegsegélyző és Templom-Egyület” név alatt összeállított s alapszabálya 5-ik §-ába ezt írta: Az egyület célja: „vallásunkat pártolni, legalább havonként egyszer istenitiszteletra papot hívni, — egyelőre *templomhelyet* venni és idővel templomot építtetni, — betegeket segélyezni stb.

Alakuló gyűlésén elnököl. Buza János, jegyző Papp Sándor lett; s rövid egy hónap alatt tagjai száma 90-re szaporodott fel. — Az egyület jelenlegi elnöke Olajos János. — Komasság révén Dokus Gábor, so. norvalki tanítóí oklevéllel bíró levita járogatót ide ki

* Hoztuk ezt a cikket a közügyre való tekintettel. A cikk személyes életért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

már az egyület alakulása előtt is, — de a perselypénz zsebvégzésén kívül itteni működése mélyebb nyomokat nem hagyott, ha csak azt annak nem lehet vennünk, hogy rágalmazván a hívek előtt *tiszt. Komjáthy Ernő* bridgeporti lelkész, — fentemlített egyület már csak kíváncsiságból is meghívta Harsányi István ellenzése daczára is fentemlített okleveles lelkész urat igehirdetésre. Valódi egyházi mozgalom ez időponttól számítható. Ettől kezdve látott az itt letelepedett reformátusság nagyobb világgósságot, mint az eddigi sötétség vala. Kezdték gondolkozni a esni, vajjon látszólagos anyagi előnyökért eladja-e függetlenségét egyházzilag, lesz adófizetője, lakója saját pénzén épített hajlékának. Hiszen az Amerikában legrégebben szervezett 2 egyház: Cleveland, O., Chicago, Ill., ma önfentartó. A templomszeglét kövén ott díszelög: „Magyar Református Templom”, hát a telekkönyvben miért szerepel a German Church? Clevelandban pl. a Reform. Church in the U. A. S. [German mission] több mint 4000 dollárral járult a lelkészi fizetéshez, — de a 40.000 dolláros egyházi bírtok elvesztett. A külcésnt a szegény magyar református ember letörlesztette, s még hozzá évi 200 dollárkával járult a német missziósca pénztárába. Értsd meg, jó magyaron: halálnak haláláig, — századokról századokra adófizetője lett a magyar, még Amerikában is egyházzilag a németnek. — csak a nyelvet el ne vegye, mint ott-hon a német sógor a szegény magyar bakák vezényleténél.

Belátta a wallingfordi református magyarság, ha ugy nem akar jární, mint Johnstown, Pa., hol a magyar ref. lelkész polie rakta ki a parochiából, mert saját egyháza nevére *akarta iratni egyházzának* a templomát és lelkészlakát, akkor nem lép összekötésbe egyházzilag sem az angol, sem a német misszióval: lesz független!

1908. január 2-án a Wallingfordi Conn. Magyar Református Betegsegélyző és Templom-Egyület vásárolt özv. Fekete Károlyné egyleti tag 300 dollárnyi alapvető adományja segítségével 2 telket 1000, azaz egyezer dollárért.

Amint ezt megsejtette a bridgeporti német misszió egyik csatlósa, gondolt merészet és nagyot: 3 hivatalnok s 1, mondó egy egyházzkóssági taggal a magyar reformátusság tudta, beleegyezése s híre nélkül német iga alatti magyar ref. egyházat alakított, s a 4 névre charter is kért.

Január első hetében *tiszt. Harsányi István*, miután a magyar missziót lejární próbálta, *tiszt. Komjáthy Ernő* és *tiszt. Borsos István* utazó misszionáriust jól megrágalmazta a wallingfordiak előtt. Az ilyen jó ajánlólevél mellett a református egyleti tagok *meghívták* egyház szervezésre, egyházvezetésre *tiszt. Borsos István* utazó misszionáriust; hiszen kit egy német zsoldos galáz, az nagyon természetes, csak jó magyar lehet.

Utazó lelkész 1908. január 17-én jelent meg először Wallingford, Conn. *tiszt. Komjáthy Ernő* társaságában. Másnap estére népgyűlést hirdett, melyen honfitársaink felekezeti különbözőség nélkül 186-an jelentek meg. Ott volt a német missziós világ legnagyobb egyházzának kurátora is — állítása szerint — 19, azaz tizenkilenc egyháztagjával.

Borsos István utazó misszionárius 2 és félóra hosszáig tartó szabad előadásban meggyőzte hallgatóságát, 5-6 kivételével, a magyarországi egyetemes református egyház jogos beavatkozásáról a reform. egyház ügyeibe Amerikában; ugy hogy másnap reggel 8 órakor a baptista templomban tartott istenitiszteleten 76-an jelentek meg, s a perselypénz

7 dollár 60 centtel öregbítette az egyházat.

[NB. reform. templomot nem kaptunk, valami jóakaróm ugy beajánlotta nevémet az itteni angol ref. egyházak lelkészeinek, hogy beküldött névjegyem után mindenütt küzentelek: „*beteg a Reverend.*”, s nem fogadhat. — No, de a Jézus Krisztust sem fogadták be mindenütt; számoljon a lelke gyalázóimnak az örök bíró ítélőszéke előtt.]

Vasárnap, január 19-én délután a fentemlített tiszteletreméltó egyület tartotta évi gyűlését. Ez egyület főgyűlésén utazó miss. is megjelent, s *dicsétnökké* egyhangulag megválasztott. A „Hetiiszemle” az egyület hivatalos lapjává lett.

Este 6 órakor egyleti gyűlés egyházzkóssági gyűléssé alakult át. Ami itt történt, a mesés otthoni 48-as időkre emlékeztet. Sirva, örömkönyvek között esküdtünk meg: „Rabok nem leszünk!” egyházzilag szabad Amerikában soha!

Jó magyar népem! Mig így viseled magad az idegenben is: a magyar nemzet hite, dicsősége, *apád tiszta evangélium alapján megtisztított hite, templomai magyar nyelven* nem vész el soha, soha, míg egyetlen igaz magyar szív fog dobogni ezen a bűnös sárteken!

Tanulhat az amerikai magyar reformátusság Wallingford, Conn. ref. hívei erős magatartásából: legyünk Amerikában 5 nap angolok, 1 nap magyarok [szombat], vasárnap, egy nap, reformátusok! [Tekintettel gyermekeink jövő irányu nevelésére.]

No járjunk bérházba imádni a magyarok Istenét, mikor sajátunkban is megtehetjük azt.

A tiszteiselök nécsora:
Beszolgáló lelkész: Nt. Borsos István utazó misszionárius.
Főgondnok: Lőrincz Sándor.
Algondnok: Lőrincz Pál.
Pénztárnok: Csenge Lajos.
Jegyző: Papp Sándor.

Presbyterek: Deme András, Czine József, Kun Sámuel, Béni István, Banti Sámuel, Szalai Imre, Lőrincz Ferencz id. Nagy József, Varga Károly, Szénás Gusztáv, Mezei József, Bakai István. *Építőbizottsági tagok:* Tömpe Gusztáv, Soltész András, Szabó István, Próna Mihály, Tamás János, Oszváth József, Olajos János, Szabó Károly, kik az esküt utazó lelkész kezébe a gyülekezet tagjai előtt letették.

A wallingfordi Conn. egyház körülbelül tarsegház lesz New Hawen Conn.-al. Utazó lelkész a jövő hét folyamán fog szervezői utra, meghívás folytán, oda kirándulni.

Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás, A szentek urának, legyen örök magasztalás.

Wallingford, Conn., 1908. jan. 22.
Borsos István,
utazó lelkész.
Po.: Box 933.
Lakás: 93 Christian str. Iroda: 90 Cherry str.

KIS TÜKÖR.

Apróságok az amerikai magyarság köréből.

Lóri magyaröz. New Yorkban minden magyar ember ismeri F. Lórándot. Hogy ki ő itt és mi a foglalkozása, azt talán legkevésbé ő maga tudja. A Lórándot egyszer nagy meglepetés érte. Szemközt látta jönni egy Magyarországról jól ismert grófi barátját, akit a löverseny iránti élénk érdeklődés hozott Amerikába, s akit ugyan-

csak a löverseny teljes kiismerése hajtott vissza.

Beállott a Lóránd utmutatónak. Elmagyarázott grófi barátjának minden, aminek csak magyarázatát tudta adni. Enneg fejében aztán barátja, ha Lóri siralmas arcczal kérdezte: „Fizu!” szivesen megszavazott 25 és 50 centes kölcsönöket.

— Te, Lóri, te! Lépten-nyomon halom, mióta itt vagyok a magyarok közt, hogy ha harmadik személyről beszél két ember, hát löfer, tramp, meg bam titulusokat osztogatnak. Mik azok?

— Hát a löfer? — beszél a Lóránd, — az tudod, olyan foglalkozás nélküli alak, akiben megvan a hajlandóság a büntetőörvény szakaszába ütköző apróbb eszelelményeket elkövetni, de aki azért még nem követett el semmit.

— Hát a tramp?

— A tramp? Hát a tramp, tudod, az olyan, aki kellő körültekintés és vigyázat mellett egy-egy kis betörést megteszköz, de ha rajtacsípiq, nem nyul fegyverhez, hanem megugrik.

— Hát a bam?

— A bam? Az a löfer, meg a tramp között van. Tudod, az olyan, azt magyarral ugy hívják... Ejnye, nem tudom kifejezni magam... Az olyan... hát például én is bam vagyok.

Lóránd pénzt kap. A fentemlített Lórándnak vagyonos édesanyja és még vagyonosabb nővére megemlékezik néha a teljesen elzüllött fiuról. Küldenek neki pénzt a konzulátusra, ahonnan aztán egy summában kap néha 100 — 200 dollárt is.

A Lóri nagy kártyás. Él-hal a blattért, s ha nincsen pénze, éjjel-nappal képes kávéházból kávéháza jární — kibicézni. Ha van pénze, nem az az első dolga, hogy czafatós, rongyos, piszkos ruhái helyett újat vegyen, hanem hogy kártyázhassék.

Egyszer kapott a Lóri 200 dollárt hazulról. Boldogan futott ki a konzulátusból. Este találkoztam vele. Mondta: „pénzt kaptam”.

Bár tudtam, hogy felesleges és hiábavaló figyelmeztetés, mégis emlékeztettem őt a sanaryu időkre. Tanácsoltam, tegye el a pénzt és hetenként 10 dollárt vegyen el csak belőle. Esküdzött égre-földre, hogy nem 10, de csak 5 dollárt fog költeni hetenkint.

Még az éjjel találkoztam vele. Türelmesen, megadással várt a sorban az — ingyen-kenyérre.

— Ki tudja, mikor kapok megint pénzt? Spórolni kell, takarékoskodni kell, — sugta boldogan és megmutatta a pénzét. Még nem költött semmit belőle.

Másnap este, mikor megyek hazafelé, megint csak ott látom a Lórit a sorban. Még mindig rongyos volt, de a pénze, az még megvolt 30 cent híján.

— Tizenöt cent az ágy, tíz cent a reggeli és ebéd, öt cent cigaretták; nem sok, ugy-e? Hja, takarékoskodni kell — és szinte dicsékedett, hogy ő milyen jóraváló ember lett.

Tanácsomra vett ruhát, cipőt, kalapot, szóval kiöltözködött. Egész más ember lett. De azt nem tudtam elárni, hogy lakást vegyen magának. Ó már nem is érezte magát jól másutt, mint a 15 centes szállodában.

Egy hétre a kiöltözködés után látom a Lórit az utcán — rongyosan, piszkosan:

— A szállodában eloptáltak a pénzem, ruhámat, cipőmet, kalapomat s ezt hagyták. Nohát barátom, ha ez a tisztességért a fizetés, hát akkor a fene lesz tisztességes ember, nem én!

Lóri ez egyszer szavának állt. Akra.

UJDONSÁG!
MOST VEGYENEK!
200 KÜLÖNBÖZŐ SZÉP AJÁNDÉK 7 DOLLÁRÉRT. - ELŐRE CSAK 2 DOLLÁRT FIZET.
EUROPÁBA KÜLDVE EGY DOLLÁR REAL TÖBB. — IRJA MEG A CZIMÉT.

Egy szép, jótállás melletti kitünő óra, egy szép medalion grémánttal arany lánczon, egy gyufatartó, revolver, egy bélyegző 175 betűvel, egy szép gyürü drágakövel, egy gyémánt nyakkendőtű, egy arany szappan, egy nagy skatulya bajuszpedrő, két üveg ot-kolon, egy *kitünő aczéborotva*, mely egyedül 3 dollárt ér, egy pamacs, egy borotvaszappan, egy zsebkönyv, egy *tajtékpipa*, gomblyuk-virágok, egy patent lunch-box ennivalót vinni munkába, három szép értékű tárgy.

EZT MIND ÉS MÉG SZÁMOS HASZNOS, NAGYON SZÉP DOLGOT. 200 DARAB LESZ AZ EGÉSZ.

LEVELEKET ÉS PÉNZT CZIMEZZE PONTOSAN:

The American Novelty Co., 95 Liberty St., New York City.

UJDONSÁG!
MOST VEGYENEK!
UJDONSÁG!
MOST VEGYENEK!

FIGYELEM!
Küldjön levelében a rendelésné K E T DOLLÁRT ajánlott levélben, vagy money orderen. Azután mindent czímre küldve megkap. A másik 50 dollárt csak akkor fizeti, ha megkapta és meg van elégedve. Aki nincs megelégedve, visszakapja pénzt.

FIGYELEM!
Karácsonyi ajándékkal akarja meglepni barátait, rokonait? Ne forduljon máshoz! Irjon nekünk! Mi olcsó pörtyögő küldünk 200 darab remek kivitelű ajándéktárgyat, melylyel szeretett karácsonykor megajándékozhatja. Küldjön K E T DOLLÁR előleget!

SOHA AZ ÉLETBEN NEM VÁSÁROLHATNAK ILY OLCSÓN!

SOHA AZ ÉLETBEN NEM VÁSÁROLHATNAK ILY OLCSÓN!

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN.
A „Bevándorló” újságállalat: Makray Aladár.
Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
127 EAST 13th STREET, NEW YORK.
Telefon: 4350 ORCHARD.
Pittsburgi iroda: 1415 Fifth Ave., Pittsburg, Pa.
Irodavezető: dr. Hódinka Tivadar.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre ..... \$3.—
Egyesült Államok egész évre \$2.50
Magyarország egész évre ..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.
Published by the „Immigrant” Publishing Co.
Aladár Makray.

Edited by MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
Telephone: 4350 ORCHARD.
Pittsburg offices: 1415 Fifth Ave., Pittsburg, Pa.
Manager: dr. Theo. Hódinka.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year ..... \$3.—
For the United States 1 year \$2.50
For Hungary, 1 year ..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905,
at the Post Office at New York, N. Y., under
the act of Congress of March 3, 1879

SZILÁNKOK.

— Ez is Amerikára vall. Egy Rohr nevű betűszedő, aki feleségét törvénybe ütköző módon megroptogatta, bírāja elküldte a sing singi fegyházba.

— Rohr most került ki a börtönből és első dolga volt, hogy a börtönfelügyelőséget tízezer dollárnyi kártérítésre perelte, mivel a törvényben előírt napi nyolc óránál többet dolgoztattak vele. Ezt a mindenségen különös pert szombaton tárgyalták New Yorkban az esküdtszék előtt. Az esküdtek közül heten Rohr nézetén voltak s így az ügy újból fog tárgyalatni.

— Az életrevaló betűszedő azt szavalja, hogy perével a fegyverek jogainak kel a védelmére. Mellesleg pedig tízezer dollárt akar az államtól a maga számára kipurcsolni.

— A New Yorker Staats-Zeitung nevű német lap a minap felvetette a kérdést, hogy Ferencz József halálával mi fog történni Ausztriával és Magyarországgal. Olvasóit véleményadásra hívta fel.

— És beérkeztek a vélemények. Halomszámra. Majdnem minden vélemény oda lyukad ki, hogy „a magyar tulzok majd csak észre fogják térni”. Mi is abban a reményben vagyunk. Hisszük ugyanis, hogy mindazok, akik eddig Ausztria iránt valóöngedékenységükben tulzásokba estek, valahára észre fognak térni és egy erős és önálló Magyarországgal fogják a roskadozó Ausztriát lábra állítani.

— Philadelphiai kollegánk, az „Önállás”, azt mondja, hogy kár volt azon oly szörnyen megbotránkozunk, hogy azt a hírhedt katekizmust, amelyben a magyar nemzetet legyalázták, lebitorolták, Magyarországra csempészték.

— Philadelphiai kollegánk inkább megbotránkozik azon, hogy — Braun Márkus, mivel „Roosevelt csillaga letűnően van”, Taft hadügyminiszterhez „köszörülködik”.

— Philadelphiai kollegánk bizonyára tudja, hogy miért nem botránkozik meg azon, hogy Magyarországot gyalázzák, s miért botránkozik meg azon, amit Braun Márkus megeselekszik.

— Egyet azonban mégsem tud, pedig ezt mindenki tudja, aki újságot olvas. Nem tudja ugyanis, hogy Roosevelt csillaga dehogyan van letűnően s nem tudja azt sem, hogy éppen Roosevelt toltta előtérbe és jelölte utódján Taftot. Az ilyen csekélyeségeket pedig egy újság-szerkesztőnek talán csak mégis tudnia kellene.

Rímazségi SZEGEDY GYULA urat felhatalmaztuk a „Bevándorló” képviselőjére. Mint ilyen, előfizetési és hirdetési díjakat felvehet.

YOUNGSTOWN, Ohio,
és környékén a Bevándorlót TINE-REAN VICTOR ur képviseli, aki, mint ilyen, előfizetési díjak felvételére fel van hatalmazva.

AMERIKAI DOLGOK.

NAGY PÖR. Harrisburgban Kunkel bíró előtt kezdetét vette a nagy per, melyet Pennsylvania állam indított a kormányzósági palota építéséből kifolyólag a vállalkozók és néhány hivatalnok ellen. Az a vád, hogy a vállalkozók az ugyanezen vád alatt álló szállítókkal és hivatalnokokkal közrejárva, olcsóbb anyagot használtak a palota építéséhez s ezáltal 135.000 dollárral csalták meg az államot.

JÖNNÉK AZ OLASZOK. A rossz munkaviszonyok folytán a kivándorlás mindenütt leapadt és megindult az Egyesült Államokból való visszavándorlás. Az olaszok azonban már közel-keletre látják az amerikai gazdasági válság végét és tömegesen kezdenek ismét idevándorolni. Ezen a héten 5000 olasz kivándorló ült Nápolyban és Génúában hajóra.

VESEKEDÜNK MEXICOVAL. Az „Akra Keys” nevű szigetesoport tulajdonjoga körül Mexico és az Egyesült Államok között nézeteltérések merültek fel. A szigetek tulajdonját Taylor ismert amerikai milliós megszerzte a felfedezőtől. Taylor örökösei most tulajdonukba akarták venni a szigeteket, melyekben mintegy 70.000.000 dollárnyi értékben van guano. A mexicói kormány azonban a szigeteket Mexico tulajdonának vallja.

NEM SZABAD INNI. A Baltimore és Ohio vasúttársaság rendeletileg értesítette a vonatjain bármiféle szolgálatot tevő alkalmazottait, hogy nemcsak a munkaidő alatt, de egyáltalában megtiltja a szeszes italok élvezését. A jövőben olyan embert, aki szeszes italokat iszik, nem vesz szolgálatra, aki pedig már alkalmazva van, azt az első alkalommal, ahova rajta esik, elbocsátják. A vasúttársaság ezzel a vasúti szerencsétlenségek nagy számának akarja elejét venni.

VÁROS A PUSZTÁBAN. Nevada államban, egy kietlen puszta, ahol, a meddig csak a szem ellátott, más nem volt, mint kaktusz, három hónap alatt felépült egy város, melynek 2000 lakosa van. A város neve Rawhide és közlekedési eszközei egyelőre postakocsik. Van két bankja, több szállodája és táviró hivatala.

AZ ÉJ LOVAGJAI. A Kentucky állambeli Quingsvilleből Eversman Munford, a két Thomas-testvér és ezeknek alkalmazottjai, daczára a figyelmeztetésnek, öt kocsival utnak indultak Mt. Sterling felé, hogy oda dohánnyt szállítsanak. Az uton megtámadták őket az „éj lovagjai” és el akarták venni a dohánnyt. Ezek azonban elővették jó ismétlőfegyverüket és közbé löttek a hordának. Körülbelül 100 lövés váltottak, míg végre is az „éj lovagjai” feladták a harcot. A karaván tagjai közül senki sem sérült meg, de a támadók közül — a vérvonok szerint itélve — többen.

NAGY TÜZ. Maine állam Portland nevű városában nagy tűz dühöngött. A város háza és a rendőrségi épület földig égett. A kár az épületekben 1.000.000 dollár. Az elégett iratok folytán szenvedett kár szinte kiszámíthatatlan. A tűz kitérősekor a rendőrség börtönéből szabadon bocsátották a foglyokat, akik persze megragadták a jó alkalmat és elillantak.

FELMENTETT GYLKOS. Philadelphian Detch Jakson Andrást, aki

feleségének kedvesét meggyilkolta, az esküdtszék felmentette.

BECSUKOTT ISKOLÁK. Pittsburgban a tömeges vörheny megbetegedés miatt négy nyilvános iskolát becsuktak. Január hónapban Pittsburg városába 1033 vörheny-est fordult elő.

BEOMLOTT HÁZ. Coney Islandon az Albemarle szálloda, melyet most akart új tulajdonosa mulatóhelyllyé átalakítani, beomlott és öt embert magával temetett. Mind az öt ember súlyosan megsérült, de seibeik nem életveszélyesek.

KUTYATEMETŐ. Shapley Györgyné Párisban látta a kutyatemetőt. Tettszett neki a dolog s most azon fáradozik, hogy Bosonban egy hasonló létesítsen. Bár Shapley né nagy kutyakedvelő, a kutyatemető létesítésében nincsen semmi különös oka fáradozni, a mennyiben öneki már van egy magán kutyatemetője.

MUNKÁTLANOK TÜNETÉSE. Chicagóban 4000 munkanélküli dr. Reitman Benjamin vezette alatt tüntetést felvonulást rendezett. Alig értek azonban a tüntetők közelébe a város-háznak, ahova tulajdonképpen törekedtek, szemben találták magukat a rendőrséggel, mely a tömeget szétzavarta és vezényelt, dr. Reitman letartóztatta. Azóta esend van Chicagóban.

JAPÁN KÉMEK. Japánokat, akik Honoluluban és Pearl Harborban az erődítményeket akarták lefényképezni, letartóztattak.

AMERIKAI BÍRÓ

Megszépegetni akar egy újságíró.

Arról már hallottunk, hogy egy peres fél megvesztegetni akar egy bírót. Az Egyesült Államok most arra is adnak példát, hogy egy bíró miképp akar megvesztegetni egy újságíró.

New Yorkban esett meg ez a maga nemében páratlan botrány. New Yorkban, ahol merő „emberszeretéből” létesítették az éjjeli bíraskodást, különös tekintettel azokra a teremtényekre, kik éjszakákön át az utcán bocsátják áruba testüket s akiknek dolgában gyors intézkedést követel az ember-szeretet.

Az ilyen éjjeli bíró — Droege névre hallgat az igazságnak ez a különös tozója. — rendszerint javítóintézetbe küldte a tiltott szerelm éjszakai papnóit, de egy ember nagy váltásdíj fejében néhány nap mulva mindíg kiszabadította őket a javítóintézetből.

Ezek az üzelmek egy nagy angol újság tudósítójának értesére jutottak. Persze hogy le akarta rántani a leplet az igazságszolgáltatás e felháborító neméről. Mielőtt ezt megtette volna, Droege bíró felkereste őt és 250 dollárt adott neki, hogy — hallgasson. A hivatasát felértő újságíró fogta a pénzt és elvitte az ügyészségre.

A turpisság kiderült s New York városának polgármestere felszólította a szóban forgó bírót, hogy haladéktalanul adja be a lemondását.

Ha egy házalat tiltott házalásért elfog egy rendőr s ha ez a házalat egy-két dollárt ígér a rendőrnek, ha futni engedi, azt a szerencsétlen embert égbeköltő bünéért könyörtelenül elítélik. A vesztegető bírót udvariasan felszólítják, hogy mondjon le. Az egyenlőség elveit így gyakorolják az egyenlőség országában.

De mit tett Droege ur? Lemondott? Dehogyan mondott le. Bevallotta, hogy meg akarta vesztegetni az újságíró s hogy ez az ő részéről — ostobaság volt. Tette azonban azért, hogy elejét vegye egy botránynak, amelynek különben semmi alapja nincsen.

Igy védekezik egy bíró, aki hatalmátál fogva szabadságuktól foszthatja meg embertársait. És Droege ur ma is a bírói székben ül és ma is kimondja a bűnös oly emberekre, akiknek büne az ő bűnéhez képest kismiskaság.

Pedig, úgy tudjuk, jogállamban élünk.

NÉMETH DEZSŐ

OKLEVELES

AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD.

Peres és perenkívül ügyek. Közjegyzői okmányok.
TÜZBIZTOSÍTÁS. — REAL ESTATE.

136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán)

SOUTH BEND, IND.

A NAGYVILÁGBÓL.

pernek — mint lapunk előző számában megírtuk — a hadbírósnál volt folytatás. Hohenau és Lynar grófok állottak ugyanazon vád alatt, ami alól Moltke gróf volt kénytelen a polgári bíróságnál magát tisztázni. A két gróf ellen a pert a hadbírósnál lefolytatta. A per azzal végződött, hogy a bírák Hohenau gróftól bizonyítékok hiányában felmentették, míg Lynar gróftól másfél esztendei börtönrre ítélték.

VEZÉLYBEN. Csak most derült ki, hogy János Albert herceg, a régens, milyen veszélyben forgott a braunschweigieknek a választói jog körül tartott tüntetése alkalmával. A színházat, ahol a herceg az előadást hallgatta, körülállták a népek ezrei azzal a czéllal, hogy a herceget elcsikasztják. János Albert azonban tudomást szerzett a dolgról, az első felvonás után egy mellékajtón kiszökött a színházból. A tömeget a rendőrség verte szét.

ÖSSZEESKÜVŐK. Lissabonban a rendőrség 40 összeesküvőt fogott el. Az összeesküvők, akik az uralkodó családtól akarják megszabadítani az országot, nagyjórészt katonatisztekkel verődtek össze. Az hírlett, hogy a portugál miniszterelnököt, az általánosan gyűlölt Francoet meggyilkolták.

ALFONZ VADÁSZIK. A spanyol király a most megártott nagy vadászaton nagy veszélyben forgott. Egy halálisan megsebesített vadkan neki-rontott. Ha véletlenül környezetének egy tagja le nem teríti a megdühödött állatot, akkor Alfonz súlyosan megsebesült volna.

TEMPLOMRABLÁS. Az olaszországi Genzában vakmerő templomrablást követtek el eddig ismeretlen tettesek. Ellopják az áldozó-kelyhet, melyet Della Ganzza, később XII. Leo pápa kapott a francia királytól. A kehely, mely gyémánttal, rubinnal és topázzal volt díszítve, 40.000 dollár értéket képviselt.

A CZÁRI BAJAI. Nagy a szomorúság a czári palotában. A kis trónörökös, a czári pár egyetlen fiugyerneke és ennek négy leánytestvére megkapták az influenzát. A trónörökös állapota

különösen aggasztó azért, mert még felgyuladást is kapott. Mária Pawlowna nagyhercegnő, Vilmos svéd herceg menyasszonya szintén súlyos betegen fekszik.

A CSEHEK ELLEN. Csehországban, Reichenberghen Dworschak katonai parancsnoknak a csehekkel való rokonszenvérlől tett nyilatkozata az ottani németeknek nagy eschellenes tüntetésre adott alkalmat. A németek az utcákon át a „Wacht am Rhein” ének-lése mellett hatalmas tüntetést rendeztek, melynek csak a rendőrségi beavatkozás után lett vége.

HÁROM TRÓNÖRÖKÖS. Az osztrák-magyar, a német és a dán trónörökösök szigorú inkognitóban együttémen Olaszországba fognak utazni.

ROSSZ KILÁTÁSOK. Fennebb megírtuk, hogy Portugáliában nagy bajok vannak. Az azóta és lapunk zárta-kor beérkezett kábelhírek szerint az ország forradalom előtt áll. A katonaság örökös készenlétben a kaszányárban van összpontosítva. A miniszterelnök élete annyira veszélyben van, hogy már nem mehet a saját házába, hanem minden este más-más családtag megy aludni a házat, ahol tartózkodik, rendőrség és katonaság őrzi. A nép két vezé-rét, Borgert és Chagent elfogták és börtönbe vetették.

SAKKMESTER HALÁLA. Tschigorin, a világhírű sakkmester, vasárnap Szent Pétervárot hirtelen meghalt.

RANKINI I. MAGYAR MUKEDVELŐ ÉS ÖNKÉPZŐKÖR.

— Alakult 1907. január hó 8-án. —

Gyűléseit tartja minden hé első vasárnap-ján a Schwartz-féle Hallban.

Elnöke: Horváth János; alelnök: Bakurov Dusán; jegyző: Somovitz Sámuel; pénztárnok: Bakurov Dusán; pénzügyi titkár: Csapota Pál; vizitálai bizottság: Csetey Juliska k. a., Bodács Sámuel, Nagy Bertalan, Fias Istók, Fenyő András; könyvtárnok: Kardos István.

SOUTH BETHLEHEM

„A Bevándorló” egyes számának ára 3 cent.

A UNITED FURNITURE STORES CO.

522—524 East 3-ik utcazi üzletében kapható.

\$ 15,000.00 Biztosíték New York Állam Pénztáránál.

SCHWABACH
MAGYAR BANKHÁZA
1431—1st Ave., New York, A 7-IK UTCZA KÖZELÉBÉN.
AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSULATOK MEGHATALMAZOTT KÉPVISELŐJE.

HAJÓJEGYEK bármely vonalra eredeti áron.
PÉNZKÜLDMÉNYEK legbiztosabban és leggyorsabban továbbítanak.
KÖZJEGYZŐI IRODA. — HAZAI ÜGYEK gyors és pontos elintézése. — Felvilágosítás INGYEN. — TÜZBIZTOSÍTÁS.

United States Health and Accident Insurance Co.
I. B. PITCHER, President.

BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET
— ELLEN. —

KELETI FŐIRODA: 76 William street, NEW YORK.
SEGÍTSÉG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET ELLEN!
Aki családját és önmagát szereti, siessen beiratkozni.
Beiratási díj 5 DOLLÁR, havi járulék 1 DOLLÁR.

AKI természetes módon megbetegszik, félévét át minden napra egy dollárt kap.
AKI baleset folytán megbetegszik, egész éven át havonta 20 dollárt kap.
AKIT utazás közben baleset ér, hetenkint tíz dollárt kap.
AKIT baleset folytán utólr a halál, örökösének a társaság kétszáz dollárt ad.

..... UNITED STATES HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE CO. ....
76 William street, New York.

Uraim! Miatán a társaságba belépni óhajtok, sziveskedjenek hozzám magyar ügynököt küldeni.
Név .....
Házszám ..... utca
Város ..... állam .....
Vágja ezt ki és küldje be a fenti címre.

MAGYAR KÖRLEVELET, MELY MINDEN TOVÁBBIT MEGMOND, KIVANATRA INGYEN MEGKÜLDÜNK MINDENKINEK BARHOVA.
Minden levél így czimzendő:
UNITED STATES HEALTH & ACCIDENT INSURANCE CO.
76 William street, NEW YORK CITY.

ALAPITATTOTT 1889. EGYESÜLT ERŐVEL

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Avenue, PITTSBURG, PA., és 207—6th Avenue, HOMESTEAD, PA.
KÜLDÜNK PÉNZT az ó-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postal feladó bevételt.

VESZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pénzeket elhelyezünk bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszeresszük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árn és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbítanak New Yorkba.

ELFOGADUNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVÁRA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITELTÁRSULAT, DUQUESNE, PA.
Két százelek csekkaszámára. Négy százelek betétszámlára.

ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175,000.00.

Hazai

Pet

BUDAPEST
nak jelentős két, mindmáig és egy hosszabb vers roppant gigászi gögje Sándorhoz, a szől, — a más sabb darabja a második vers kötetében, az olvasott próza egyik kötetébe meg nem jelen levezlésében érdekesebb, le-sait. Czopfos, ellen védekezik és szenvedélyes csodálatos vilá közönséghez, a irta:

„Nekem nem mondja ebben a lömbösben — csalogánydal, csörgés közé csendes boldog dalomról. Az folyt, a szenvedés csataterén; ré meggyilkolt el nem ért vá-gások hoszkor feltételezhető, között királyi ger szigetében szörnyetegek

A verseket Gyula, ez a tes Petőfi-kuta tizedes munkásiker.

A lath

BUDAPEST
mult héten annak a gyalá-nak a botrá-árasztották el-gi és németny egy lései ge-csempészték ha-nyomatvány a kizmusa volt a-vány szellemé-rolyt, a császár-nek indult po-merni. Most rült a gyalá-rem más, min-bélylegény.

Engelhardt nő hazánkfiát-ból a következő gelhardt Tor-tett, Béga-Sze-bélysegől Bé-Szerbittébe-működött. Ha-ban otthagya-szoktette egy-szerelm azon-ment a nőre-ékszerét, fér-tott pénzt és-magával vig-körözte is a-Bécsbe mene-előtt ismét el-mondta egy-dolfszgnáit ő-összeget gyűj-gedi szétosztá-niszteri eng-e.

Ez a mese-vasz hazugs-leplezni igaz-nyos, hogy a-nizálta a kör-mest, hogy a-helyét és hitv-minden adat-volna, hogy dát statuálje-sors vár a

Ké

BUDAPE
laktanyában egy huszon-gyalati szigor fiatal ember-mán és szől-tett volna ag-igy hívták a-levelet irt s-dolja gyilkos-tonasága al-befogta a sz-kálváriát, m-kulst is me-nem volt H-volt gyenge-te, amíg bel-ba, üldözést

Hazai Dolgok.

Petőfi-relikviák.

BUDAPEST. A Petőfi-Társaság-nak jelentős ülése volt. Felolvastak két, mindmáig ismeretlen Petőfi-verset és egy hosszabb Petőfi-prózákat. Az egyik vers roppant érdekes, Petőfi minden gigászai gögje benne van — gróf Teleky Sándorhoz, a költő mánásbarátjához szól. — a másik a *Felhők* hangulatosabb darabja mellett állhat. Hogy ezt a második versét miért nem adta ki a kötetben, az szinte érthetetlen. A felolvasott próza pedig előző a költő egyik kötetéhez. Előszó, amely soha még nem jelent és amely máig, régi levelesládában elrejtve őrizte Petőfi legértékesebb, legközvetlenebb vallomását. Czopfos, rosszakaratu kritikáival ellen védekezik ebben az írásban Petőfi és szenvedélyes őszinteséggel, a mellett esodlatos világlátással menekül a közönséghez, a néphez, akiknek a versét írta:

„Nekem nem adta Isten a sorsot, — mondja ebben az előszóban készült valomában — hogy kellemes ligetben csalóánydal, lombsusogás és patak-szörgés közé vegyítsem énekeimet a csendes boldogság — vagy csendes fájdalomról. Az én életem esataterén folyt, a szenvedések és szenvedélyek esataterén; régi szép napok holttestei, meggyilkolt remények halálhőrgése, el nem ért vágyak guykacaja s család-ösök bosszorkányspításai között dalol feltételezhetően métsám, mint az elátkozott királyleány az operenziás tenger szigetében, melyet vadállatok és szörnyetek őriznek...”

A verset és a prózát egyébként Kéry Gyula, az a szorgalmas, lelkiismeretes Petőfi-kutató fedezte fel, akinek évtizedes munkáját koronázta meg vele a siker.

A katekizmus szerkesztője.

BUDAPEST. A „Bevándorló” a múlt héten vezércikkben is tárgyalta annak a gyalázatos, felháborító röpiratnak a botrányát, amellyel Bécsből árasztották el Magyarországot nemzetiségi és németnyelvű vidékeit s amelyet egy bécsi gépkereskedő kuvertáiban csempészték hazánkba. Ez a szennyes nyomtatvány a magyargyűlölet katekizmusa volt és stílusában, egész hitvány szemében mindenki Lueger Károlyt, a császárváros részeges, hülyüléskerni indult polgármesterét vélte felismerni. Most aztán váratlanul megkezdte a gyalázatos munka szerzője, aki nem más, mint egy torontáli sváb borbélyegény.

Engelhardt Vilmosnak nevezik kitudó hazánkfíat, akinek életrajzi adataiból a következőkkel szolgálhatunk. Engelhardt Torontál vármegyében született, Béga-Szentgyörgyön. Mint borbélyegény Bécsben működött, majd Szerbittebère költözött és ott két évig működött. Három évvel ezelőtt azonban otthagyva nejt és családját, megszöktette egy vendéglős feleségét. E szerelem azonban nem volt önzetlen, mert a nőre ráparancsolt, hogy összes ékszerait, férjének minden megtakarított pénzét és egyéb értékes holmijait is magával vigye. Emiatt a csendőrség körözte is a szerelmes borbélyt, aki Bécsbe menekült. Két hónappal ezelőtt ismét megjelent Szerbittebén és elmondta egy ismerősének, hogy a rudolfsgrádi árviz károsultjainak nagy összeget gyűjtött, de a hatóság nem engedti szétosztani a pénzt, amíg erre miniszteri engedélye nincsen.

Ez a mese azonban valószínűleg ravasz hazugság volt, amivel el akarta leplezni igazi célját. Most már bizonyos, hogy a röpirat terjesztését organízálta a körözött jómadár. Különböző most, hogy már a nevt, tartózkodási helyét és hitvány személyére vonatkozó minden adatot tud a hatóság, hát ideje volna, hogy rátegye a kezét és ezzel példát statuáljon arra nézve, hogy milyen sors vár a nemzetgyalázó betyárookra.

Katonák áldozata.

BUDAPEST. A honvéd gyalogsági laktányában megint halálba üldöztek egy huszonnyolcz éves legényt. A szolgálati szigor áoszt sirt a szerencsétlen fiatal embernek, aki nem halt meg némán és szóltanul. Mielőtt golyót röpi-tett volna agyába, Lindmayer József — így hívták a szerencsétlen katonát — levelet irt szüleinek, melyben megadja a gyilkosait. Szegény fia rövid katonasága alatt egyebet sem tett, mint befogta a száját és tőrte, szenvedte a kálváriát, melynek gyötrelmei egy Herkules is megviseltek volna. Ő szegény, nem volt Herkules, sokkal kevesebb volt gyenge, vékony, pesti legény. Túrte, amíg bele nem szakadt a sok kínzásba, üldözésbe és pellengérré állításba,

azután csendesen, minden zaj nélkül átsirta utolsó éjszakáját, hajnalra pedig fogta a szolgálati fegyverét és fejébe lött. Azonnal meghalt. Lindmayer József utolsó levele, melyet szüleihez írt, így hangzik: *Kedves jó szülem!* Fogadják e pár soromat tiszta szívből, utolsó írásom ez, mert már többet nem fogok írni, minek szenvedjek én annyit, ha nem szükséges, inkább az életemet áldozom fel, higgyék el nekem, olyan rossz a sorom, hogy nem is mondhatom. Isten veletek. Kedves jó szülem, ha megkapják a levelet, jöjjenek rögtön át, temetésről, ha akarnak, gondoskodjanak, mert nem szeretném, hogy bakasírba jöjjenek. Nem tudok írni, mert könyezik a szemem. Bocsnatot kérek minden jószágért, amit nekem adtak, bocsnatot kérek minden ismerősömtől, minden barátomtól és minden rokontól. Isten áldja meg! Boldogtalan fiuk Lindmayer József.

Nyugdíjasok országos kongresszusa.

BUDAPEST. Az állami, törvényhatósági, városi és községi nyugdíjas tisztviselők, altisztek és szolgák, ugyszintén a nyugdíjas özvegyek februárban országos kongresszust tartanak, a melynek tárgya anyagi helyzetük megvitatása lesz. A kongresszuson memorandumot fognak szerkeszteni, melyben arra kéri a kormányt, hogy egyelőre a nyugdíjasok lakbérének és drágasági pótlékának megállapítása iránt intézkedjen. A kongresszuson megalakítják a Nyugdíjasok Országos Egyesületét és tervezik egy központi iroda létesítését is, amelynek az lenne a feladata, hogy a nyugdíjasok ügyes-bajos dolgaiban a tagsági díjon kívül minden egyéb díjazás nélkül utmutatással szolgáljon.

Vasuti balesetek.

BUDAPEST. A kormány most tette közzé azt a jelentést, amely az ország közállapotaira vonatkozik. Ebben a vaskos kötetben, amely az 1906. évre terjed ki, a többek között arról is szó van, hogy az említett esztendőben hány vasuti baleset történt. A szám, amit kapunk, nagyobb, mint amilyenek az elmúlt években fordultak elő. Ez különben meglehetősen természetes is, mert az utasok száma folyton növekszik és mert minden évben több vonatot indítanak. Az 1906-ik esztendőben az utasok közül 26-an haltak meg vasuti balesetek következtében. És pedig 20-an a magyar államvasutak vonalain, 6-an pedig a magánvasutak magánkezelésű vonalain. Azok száma, akik ugyanezen vasuti balesetek következtében sérülést szenvedtek, már jóval nagyobb, mert ilyen szerencsétlen utas 93 akadt. Ha tehát a megsérülteket és a meghaltakat együtvé számítjuk, az eredmény az, hogy a vasuti baleseteknek 119 áldozata van. Itt megemlítjük, hogy a megelőző évben, tehát 1905-ben az utasok közül sokkal kevesebb halt meg és sokkal kevesebb szenvedett sérülést. A halottak száma 1905-ben 12, a sérültekek pedig 64 volt, vagyis összes számuk 76. Ha most már a kimutatásnak a másik részét nézzük és azt vesszük számba, hogy a vasuti balesetek következtében hány vasutas halt meg és sérült meg, akkor még rosszabb eredményt kapunk. A 1906-iki esztendőben ugyanis a vasutasok közül 126 szenvedett halálos sérülést, míg a sérültek száma 214-et tett ki. Együttes számuk 340. A statisztika azt is kiszámítja, hogy hány utasra esik egy haláleset és megállapítja, hogy 1906-ban minden 3,695.346 utas közül egy vasuti baleset következtében pusztult el. Ez a szám egy kissé megnyugtató, mert hiszen majdnem négy millió utasra esik egy haláleset, sérülés azonban már minden 1,033.346 utasra jut. Rosszabbul áll a dolog a vasuti alkalmazottak szempontjából, mert hiszen a kimutatás szerint minden 815 vasutas közül egy baleset következtében hal meg, minden 480 közül pedig egy megsérül. A vonatoknak 129,061.808 kilométert kell megfutni, hogy egy utas meghaljon és 36,081.796 kilométert, hogy egy utas sérülést szenvedjen. Mondani sem kell, hogy ha majdnem a kormány az 1907. évi adatokat adja közre, akkor még rosszabb eredmény áll elő, mert hiszen a múlt évben igen sok vasuti baleset fordult elő, amiből az is következnek, hogy a halottak és a megsérültek száma jóval nagyobb volt.

Holttest az erdőben.

KARÁNSEBES. Kornyaréva közelében a pojanaruszkai erdőben eslejen a csendőrkök őrjárata Balás Jon kornyarévi parasztagda holttestére bukkantak. A holttest egy tölgyfa odvas derékában volt elhelyezve és az odu nyílása száraz falevelekkel volt befödve. A jelekből kétségtelenül kitudnik, hogy Balás bünténynek lett áldozata. A csendőrség nyomoz.

Köbvirgék jószágigazgatója.

MISKOLCZ. Gömör János, a Köbvirgék hercegi uradalmak volt központi kormányzója Serkében, hol évek óta nyugalmában, a közeletről teljesen visszavonulva élt, 98 éves korában meghalt. Mint központi uradalmi kormányzó sokáig élt Bécsben. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Mikor az átjáró ház átjárhatatlan.

NAGYVÁRAD. A városban éppen olyan nagy a szegény emberek nyomora, mint a fővárosban. És a nyomorral együtt épp úgy növekszik a zálogházak forgalma Nagyváradon, mint Budapesten. A nagyváradai zálogház forgalmát növelte Hirsch József is, aki néhány koronáért becsapta a tulajoráját. Alig, hogy kijött a zálogházból, megszólította őt két ember, Kohn Miklós és Sulok Mihály.

— Detektivek vagyunk, — mondták — és felszólítottuk, mondja meg, hogy mit keresett a zálogházban. — Becsaptam az óramat, — felelte remegve Hirsch József. — Az az óra lopott holmi s hogy meggyőzdjünk róla, adja ide a zálogzedulát és a pénzt, majd kiváltjuk tüstént s azután követni fog a főkapitány urhoz. Hirsch József átadta a pénzt és a

martak. A szállongó hírekben szerencsére azonban csupán annyi igaz, hogy Östör Lajos dr. ügyvéd vadászkutyáján és egy másik kutyán a veszétség szimptomái jelentkeztek. A két gyanus kutyát, a hatóság beavatkozása után, nyomban ártalmatlanná tették. A boncolás során konstatálták, hogy mind a két kutya tényleg veszett volt. Östör Lajos dr.-ra és családjára könnyen végzetessé válhatott volna a már előbb is megfigyelés alatt tartott vadászeb, mely egész napon át lánczerveve, őrizet alatt volt. Este tájban azonban a kutya rosszul lett. A eselédek tehát ki akarták vinni, hogy elpusztuljon. Kezeik közül azonban elszabadult és rájuk rohant. Szerencse, hogy Östör Lajos nyomban segítségükre sietett s a kutyát elpusztította. Így az ijedségen kívül egyéb baj nem történt a házánál.

Lelhel kürtje.

EGER. A napokban folyt le az egrí székesegyházban Konecz Menyhért, ujonnan kinevezett kanonok installálása a szokásos szertartások mellett. Az ünnepségnek különös fényt adott az, hogy Jászberény városa — melynek az új kanonok hossza időn át plébánosa volt — nagy küldöttséggel képviseltette magát. A küldöttség, melynek élén Konecs István polgármester állt, Lelhel magyar vezérnek Jászberényben őrzött híres kürtjét is magával hozta ez alkalomra.

Veszélyes munkásmozgalom.

FIUME. A Magyar-Horvát Hajóstársaság alkalmazottai sztrájkra készülnek. A hajóstársaság vezetősége az alkalmazottak követeléseit nem akarja teljesíteni. Miután az Ungaro-Croata mintegy ezer főnyi személyzet felett rendelkezik, a sztrájk nagyarányú lesz, ha tényleg kitör. Az alkalmazottak egyelőre csak nyugdíjügyük rendezését kívánták s a vezetőség kérésüket csak azért teljesítette részben, mert különben a sztrájk már január eslejen kitört volna. Ennek ellenében azonban most retorziókkal sújtotta alkalmazottait, úgy hogy ennek következtében Fiumét általános sztrájk fenyegeti. Az igazgatóság ugyanis a nyugdíjügy kényserü rendezése miatt megyonta alkalmazottaitól és családtagjaiktól a szabad utazás kedvezményét és a már elhatározott ez évi előléptéseket visszavonta. A hajóstársaság tisztviselői kara, valamint az összes kapitányok és gépészek most szervezik az újabb sztrájkmozgalmat és követeléseiket a következő három pontban összegezték: 1. Szolgálati pragmatika megállapítása. 2. Nyolcz órai napi munkaidő és a soron kívüli szolgálat külön jutalmazása. 3. Drágasági pótlék. Az Ungaro-Croata személyzetének mozgalmá annyival inkább érdemel figyelmet, mert másfél évvel ezelőtt csupán csak a fűtőknek fizetésjavításra irányult fellépése is tudvalevőleg sztrájk elé állította az egész kikötővárost. Az alkalmazottak a kereskedelmi miniszterhez fordultak.

LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.

KÉT NAP ALATT!

kifizettetek bármilyen összeget azon ó-hazai címzettnek, amelynek a pontos címze általam az ó-hazai bankomnál egy TITKOS JELSZÓ alatt lett előjegyezve.

Külfölség csak

.. 68 CENT ..

mely hozzáadandó a pénzájegyzekeben felsorolt rendes árákhoz. Felkérem tehát honfitársaimat, hogy mindazon

Ó-HAZAI CZIMET

vagy címeket, amelyekre rendszerint pénzt szoktak hazaküldeni, nálam egy levelezőlapon bejelenteni sziveskedjenek, hogy én azokat az ó-hazai bankomnál idejében előjegyezhessem.—Mindennemű felvilágosítással szivesen szolgállok.

Honfitársi üdvözléttel

LÁNG JÓZSEF

a „NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA ÉS PÉNZVÁLTÓ TÁRSASÁG” igazgatója.

1496 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

cézudulát, mire Kohn nyomban kiváltotta az órát. Azután elindultak, azzal a fenyegetéssel, hogy a szegény embert előállítják. Alapjában véve azonban az volt a szándékuk, hogy a legközelebbi átjáróházon megugranak. E célra az elemi iskolát szemelték ki. Be is mentek, de szerencsétlenségükre a tul-só kaput zárva találták, úgy hogy vissza kellett fordulniok.

MEGBIZHATÓ KÖZJEGYZŐRE

ha van szüksége, úgy menjen bizalommal PARTOS PATIKÁJÁBA, 160 2-ik Ave., 10-ik utcza szögletén, ahol PARTOS gyógyszerész, ki egyszeremind KÖZJEGYZŐ áll rendelkezésükre azoknak, kik kiskorukat akarnak kihozatni, meghatalmazás, utlevél, eskü, válóper, vagy bármily hivatalos irat kiállításánál.

— EGYEDÜLI VALÓDI —

Magyar Patika.

LITTLE BOULEVARD

— Elsőrangú magyar konyha. —

56 MÄSÖDIK AVENUE, NEW YORK a 3. és 4. utcák között.

PROPPER H. tulajdonos.

— Ebéd, vagy vacsora 25 cent. —

DEUTSCH TESTVÉREK

BANKHÁZA

319 East Houston st., New York.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalnak. Pénzküldemények továbbítására az óházába a legmegbízhatóbb cég. KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar köcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihozatala és házszállítás.

Levélczím: DEUTSCH BROS., 319 East Houston st., New York.

KLEIN ISIDOR

MAGYAR BANKHÁZA

101 HAWKINS AVENUE, RANKIN, Pa.

Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajókra ad el jegyeket. Perекet, szerződéseket, konzuli hiteljesítéseket, katonai-ügyeket biztosan elintéz.

ÓVADEK

New Jersey államnál \$20.000 a hajótársulatoknál \$5.000

KUN TAMÁS

PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY ÜZLETE a saját házában.

Levélczím: LOCK BOX 97 — WHARTON, N. J.

Zeisler Zsigmond

Államilag engedélyezett pénzküldő 20.000 dollár biztosíték

Állami postahivatal. Közjegyző.

LEGOLCSÓBB HAJÓJEGYEK.

711 S. Broad St., TRENTON, N.J.

NE VÁNDOROLJ MAGYARI!

HASSI! ALKOSSI! GYARAPITS!

Gondolkozzatok csak kissé komolyan, soha sem fektettek jobb helyre nehezen megtakarított pénzeitek, mint

RIDLEY VÁROSÁBA.

E városnak több, mint háromezer lakosa van. Lakosai Amerikának legzadagabb emberei, 25—30.000 dolláros palotákkal és a telep kövezett asphaljt járdaival, kitudnó vízvezetők, gáz- és villanyvilágításokkal már is el van látva.

Innen nyolcz percz gyaloglás után Eddystownba érünk, ahol a hatalmas Baldwin-féle gyárnak egy része üzemben van és tíz év múltán egészen ott lesz.

Ahol a Baldwin 150 millió dollárral van érdekelve, oda nyugodtan befektetheti a szegény ember vagyunkját.

Ez nem vállalat, nem részvény, nem kockázat, hanem a legreálisabb és a legbiztosabb befektetés.

Válasszon hát ki néhányat közülük. A legjobb tőkét előnyös részletfizetésre kaphatja meg, s ön csak kis pénzt fektet bele, mégis az egész telek ára nagyobbodik.

En összekevertetésben állók a legjobb bankokkal és az összes sörgyárakkal, gyorsan képes vagyok tehát önnek olcsó pénzt szerezni akár házépítésre, akár üzletberendezésre.

Jegyezze meg, én nem adok el a mappáról, én önnek megmutatom a várost, és annak fekvését és én fizetem az utköltéséget. Ha megtetszik, vásároljon, ha nem tetszik, hagyja ott, azért mi jó emberek maradhathunk.

Maradok honfiumi üdvözléttel

Spielman H. Jakab

ÁLLAMI KÖZJEGYZŐ és magyar telekközvetítő

944 NORTH 8-IK UTCA PHILADELPHIA, PA.

HA ELADNI

akarja Magyarországon fekvő vagyonát,

HA VÁSÁROLNI

akar földet Magyarországon, forduljon ezen címre:

John Majoros

402 So. Washington Ave., Scranton, Pa.

THE STAR BOOK BINDING CO.,

Alsóvárosi üzlet: 153 East 4 street Felsővárosi üzlet: 220 East 109 street

NEW YORK.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát.

— JUTÁNYOS ÁRAK. —

NEMZETI KÁVÉHÁZ

282 East, Houston str., New York.

Tulajdonos: LEVKOVITS S.

— Magyar konyha. —

A BORTERMELOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK BORAI ÉS PÁLINKAI.

Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

MOLNÁR KÁROLY

Cleveland, O. 2747 E. 79. st. alatti legmodernebbül berendezett szalonját ajánlja honfitársai pártfogásába. Pompásnál pompásabb italok, tizes magyar borok, kitudnó szivarok, billiárd, kuftűz, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

— Nincs itt a kapitány, — mondták visszajövet a remegő Hirschnek — a pénzügyigazgatásnál van! — Megjegyzendő, hogy a pénzügyigazgatás is átjárt a házban. Az áldeteket bementék az első kapun, ismét azzal a szándékkal, hogy a hátsó kapun elillannak. De ugyanaz a szerencsétlenség érte őket: a hátsó kaput ismét zárva találták vissza kellett jönniük. — Itt sincs a kapitány ur, — mondták — hanem figyelmeztetjük, hogy holnap délelőtt jelenjék meg a rendőrségen, mert különben baj lesz. Most pedig adjon ide még egy liter borra valót, s akkor megkíméljük attól a kellemetlenségtől, hogy detektívekkel kelljen végigmennie az utcán.

A gyámoltalan ember ezt is megtette s másnap hűségesen megjelent a kapitányságnak, ahol aztán felvilágosították, hogy csalóknak esett áldozatul.

A két eszló azonban sikerült a rendőrségnek kézrekerítenie s a nagyváradi törvényszék Kohn Miklós egyévi börtönrre, Sulyk Mihályt 3 havi fegházra ítélte.

Megindult a munka.

ÓZD. Borsodmegye. Az új kohók már készen állanak s most folytak bennük a próbafutások. Mihelyt teljesen kiszáradnak, megkezdik azonnal az érezolvasztást. Ezzel az új építkezéssel a rimamurányi társulat ózdi vasgyártelepe most már Magyarország egyik legnagyobb ipartelepe lett.

Új postapülete.

SOPRON. A városban a posta- és táviráigazgatóság és mellékhatásként elhelyezkedő postapalotát emelnek. A kormány ehhez 300.000 koronával járul, míg a város 500.000 koronás törlesztéses kölcsönt vesz fel. A régóta vajdó terv megvalósítása körül Csizmadia Endre dr. orsz. képviselő, Bergmann Adolf és Székely Kálmán törvényhatósági bizottsági tagok szerették érdemeket.

Községi tisztújítás.

SZARVAS. A minap községi bírónak Kovács Jánost, gazdává Melis Pált, főpénztárossá Uhljár Pált, adószedővé Kántor Somát, községmármá Hrivnak Dánielt választották meg. Valamennyien a függetlenségi párt tagjai. Az esküdtek egynek kivételével a régiéknak maradtak.

Milliósi jótékony hagyaték.

SZÉKESFEHÉRVÁR. A minap meghalt Alsószentivánon Nagy Sándor dr. földbirtokos, Fejér vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, ötvenéves korában. A földesur mintegy kétmilliósi vagyonát mind jótékony célra hagyta. A nemesszövület emberárát, aki ötven ember volt, életében is sokat áldozott jótékony célra. A hagyatékából nagy rész jut több budapesti intézménynek is. A végrendelet, melyet tegnap bontottak föl, 1886-ban készült. Ennek értelmében az elhunyt összes javainak élete fogytáig édesanyja lett volna a haszonélvezője, aki azonban már régebben meghalt.

Törvényhatósági gyűlés.

SZEKSZÁRD. A megye a minap Apponyi Géza gróf főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Döry Pál volt alispán, akit Békés vármegye főispánjává neveztek ki, bucsuzott el. Tolna vármegye közönsége nevében Jeszenszky Andor intézett a ki-nevezett új főispánhoz szíves szavakat. Ezután az egyes bizottságokat választották meg, amelynek a régi rendszer hívei nagy agitációt fejtettek ki Perczel Dezső mellett. Perczel Dezsőt minden bizottságba beválasztották. A főispán tiszteletbeli ügyészé dr. Schvetsz Antal, árvaszéki elnöké Végés Jánost nevezte ki.

Panasz a tisztújítás ellen.

SZENTES. Molnár Jenő, Faragó Antal, Röck Iván és Mezői Vilmos országgyűlési képviselők panaszszal fordultak a közigazgatási bírósághoz, s panaszukban a napokban megjelent esztergomi törvényszék megsemmisítését és az új tisztújítás elrendelését kérték. Panaszukat azzal okolják meg, hogy a választások törvényellenesek voltak s több formahiba történt.

KÁRTYASZENVEDÉLY.

Adaték Blaskovich öngyilkosságához.

Budapesti lapokban olvassuk a következőket:

Blaskovich Zdenko dr.-nak szomorú öngyilkossága, melyről a „Bevándorló” előző számában írtunk, — megint mélyen felkavarta azokat a hullámokat, amelyek a kártyaszzenvedély, s ennek a szenvedélynek a kaszinók részéről történő kiaknázása körül már nem egyszer képződtek. A józan közvélemény

ítélete lesújtóan hangzik a kaszinók, mint kártyabarlangok ellen, s idejét látja annak is, hogy valami módon: hatóság beavatkozással, vagy társadalmi uton, történjék már intézkedés a mindig jobban elharapódzó baccarat-járvány kiirtására.

Blaskovich tragédiája csak egyetlen eset, de a tragikum, ami benne rejlik, állandóan ott ólálkodik a kaszinók kártyaszobáiban s csak alkalmas áldozatra és megfelelő médiumra les, hogy megteremtse a tragédiát.

A fővárosi rendőrség kötelesség szerűen megindította a nyomozást annak a megállapítására, hogy Blaskovich miért követett el öngyilkosságot. Lé-nyesen az öngyilkosság okáról nem tudnak felvilágosítást adni. A rendőrség ezzel a maga részéről befejezte a vizsgálatot. Miután a család tagjai kérték, hogy Blaskovich holttestét ne boncolják fel, — a rendőrség méltányolta a kérés indokait és elrendelte, hogy a boncolást mellőzzék. A holttest temetése iránt még nem történt végleges intézkedés.

Az öngyilkosság okáról már részletesen beszámoltunk, s megírtuk, hogy tisztára csak arról a huzárd kártyajátékról lehet szó, amelynek táplálására az Országos Kaszinó baccarat-szobájában éppen elegendő alkalma nyílt a szerencsétlen sorsu miniszteri segédnek. A rendőrség most erre vonatkozólag a „rendőri sajtóiroda” utján czáfolatot tesz közzé. A czáfolat így hangzik:

„Blaskovich Zdenko dr. öngyilkosságának okára nézve a rendőrség által eszközölt pihatól megállapította, hogy Blaskovich Zdenko dr. az Országos Kaszinóban már húzamosabb idő óta nem játszott. Azelőtt kártyázott ugyan, de rendszerint nyereséggel. Azok a hírek tehát, hogy Blaskovich Zdenko dr. az Országos Kaszinóban történt kártyázások és kártyaveszteségek miatt lett öngyilkossá, nem bizonyultak valósnak, hanem öngyilkossága más okokból keresendő.”

Nem tudjuk, hogy miért állott érdekében a rendőrségnek, hogy ezt a czáfolatot kiadja, amely tulajdonképpen az Országos Kaszinó czáfolata! Igaz, hogy Boda Dezső főkapitány tagja ennek, a kétségkívül igen előkelő társas- körnek, de ez a tény egymagában még nem elegendő arra, hogy nyilvánvaló igazságokat megdönteni lehetne vele. Mi egész terjedelmében fentartjuk értesüléseinket, s hozzáfűzzük még azt is, hogy Blaskovich Zdenko legutóljára a múlt hét péntekén járt az Országos Kaszinóban, amikor megint egy nagyobb összeget veszített a baccarat-asztal mellett. A rendőrség — ez már a józan közvélemény ítélete lesz, — hiába czáfolat olyankor, amikor tények beszélnek világosan és félremagyarázhatatlanul. — A baccarat ellen harezólok mozgalom pedig mindig jogosult, akár az Országos Kaszinóban, akár valamelyik polgári társaságban történt az a szomorú tény, amelyik az ilyen mozgalomnak az impulzust szokta adni.

A részvét, amely Blaskovich öngyilkossága nyomán járt, mindig szélesebb körben terjed, s különösen meglátó módon nyilvánul meg az öngyilkos özvegye és árvája iránt. Az özvegy lakásán egymást érik a részvétlátogatók.

HOGYAN ÉLTEK WÖLFINGÉK?

Az osztrák főherceg elvált felesége megszökött.

Wölflink Lipótné, Adamovics Vilma, azóta, hogy férjét elvált, távol tartott magától mindenféle látogató s most történt meg először, hogy újságírókat fogadott s beszélt neki házasságáról és a válás okairól.

— Én és Wölfling Lipót, a korábbi Lipót Ferdinánd főherceg, — mondtotta Adamovics Vilma — 1903. július 25-én esküdünk egymásnak örök hűséget a svájci Verviersben. Mindketten igen boldogok voltunk. Férjem Zugban villát vásárolt s ott éltünk gondtalanul, csupa örömben. Senkisémmel nem is akartunk menni; semmi sem zavart bennünket, igazán elragadó, szép idők voltak. Hogy miképp történt ilyen csendben a napjainkat? Oh, nagyon jól, soha sem unatkoztunk. A férjem szorgalmasan tanult s én sem maradtam mögötte. Nagy lelkiismeretességgel látogatta a zürichi műegyetemet s egy órát sem mulasztott el az előadásokból. Napról-napra pontosan ment a politéchnikumra, az előadásokról

egyenesen hazajött és otthonmaradt.

A ki- és beutazás nem járt sok bajjal. A villától félóránnyira van Zürich. Csak a villántól a pályaudvarig vezető ut volt kényelmetlen. Háznak egymagában állt, tőle a többi villántól, magányos, de romantikus helyen s a férjem rendszerint kerékpáron ment a villától a pályaudvarig. Kocsi drága lett volna nekünk, takarékoskodni akartam s kellett is... Igaz, említettem már, hogy én is tanultam. Nos, mi tagadás benne, erre szükség is volt. Mindössze a cseh elemi iskolát végeztem el. Tudtam is én valamit a német ortográfiáról, meg több más, hasonló dologról. Istenem. Ön jól tudja, hogy rövidesen elfelejté az ember, amit az elemi-iskolában tanult, ha nem folytatta tanulmányait. Azért most nagyon örültem, hogy újra tanulhatok. Már rég kellett volna, gondoltam és így a férjem tanító-nő fogadott nekem. Nagyon tapasztalt és alkalmas tanító volt, a neve világ-szeret ismeretes: Lavater és ő tényleg a nagy csillagász családjából származott. Lavater kisasszony német nyelven tanított engem helyesírásra, földrajzra, mennyiségtanra, történelemre és francia nyelvre. Igen sokat köszönök neki, mert jól értett ahhoz, hogyan kell az anyagot a legtárgyalogabb-formában velem megértetni.

Megjegyzem, hogy férjem levelezett szüleivel, a nagyherceggel és a nagyhercegnével. A nagyhercegi pár előbb francia nyelvű leveleket küldött, így nem olvashattam őket, később németül írtak. Azt hiszem, a férjem követelte a német levelezést az én kedvemért. Egyébként csupán családi vonatkozású dolgokról írtak. Tudom, hogy férjem többször rólam is írt szüleimnek. Anyja a házassághoz sok szerencsét kívánt, de a nagyherceg én rólam soha még csak czélzást sem tett.

Multjáról sohasem beszéltem a férjem. Soha egy szót sem mondtam arról, mintha sajnálná a történeteket, de a honvig mégis erős lehetett benne. Sokszor ment Lindauba, a szüleimhez, bizonyosan azért, mert oda kívánczolt, ahol még mint főherceg töltötte a gyermekéit.

1904-ben látogattunk meg legelőször az osztrák kolóniát. Ez a kolónia ismeretes. A világtól visszavonult emberek lakják. Szíve szerint él ott mindenki, igénytelenül és vágyakozások nélkül. Alkohol és hús nem kell ott senkinek. Mindenki vegetáriánus. A második látogatásunk után egy hétig maradtunk Oszkonában, hogy tanulmányozzuk az ottani szokásokat és erkölcsöket. Az ott való élet letelezett nekünk és így elhatároztuk, hogy mi vegetáriánus életet kezdünk, hogy ugy élünk, öltözködünk, mint az osztrákiaiak és a hajunkat is megnevesszük.

Válóságos megváltás volt nekem az új élet, amely új világot nyitott a lelkemben.

A szenvedélyek lecsillapodnak Oszkonában. Férj és feleség csak lelkileg élnek egymás mellett. Én is csak lelkileg akartam élni és ezt férjemnek őszintén meg is mondtam. A férjem belenyugodott. Hónapokig éltünk így egymás mellett és csak későn vettem észre, hogy a férjem időközben teljesen elidegenedett tőlem.

Akkoriban történt, hogy Montignoso grófnő levelében a férjem támogatását kérte és magához hívta Firenzébe. De — írta neki — a világról se jöjjön sörénynyel és hullámos, hosszú szakállal, mert még vadembernek nézik. Wölfling levágatta haját, szakállát, uj ember lett.

Nemsokára ezután megmondta nekem, hogy válni akar.

Szomorú karácsonyom volt abban az esztendőben. Wölfling alkudozás végett elküldött hozzám egy Lachenal nevű urat, aki nagy könyörgésemre megígérte, hogy találkoztól eszközöl ki részemre a férjemtől. A Hildebrand-világban találkoztunk. Kár volt odamenni. A férjem kereken kijelentette, hogy nem akar rólam többet tudni, és mikor meg akartam ölelni, iszonyodva visszahátrált.

Wölfling beadta a válókeresetet. A törvényszék kimondta a válást, de a végzést nekem nem kézbesítették. És nem is tekintem magamat elváltnak.

KAIL G. ÁRPÁD

BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE

— Alapított 1890-ben. —

Közjegyzői iroda úgy hazal, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzüldés az 6-hazába hetenként kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

A HAJÓJEGYEK

MEGINT OLCSOBBÁK LETTEK!

Aki tehát olcsón akar hazutazni, az írjon azonnal hajómenetrend- és árjegyzékért ily címmel:

JOHNNEMETH,

457 Washington Street, NEW YORK.

BURDOSGAZDAK! FIGYELEM!

Aki tisztességes uton becsületes mellékeresetet akar, az írjon nekem:

EPIK, P. O. BOX 1539, PITTSBURG, PA.

Gálósi Muskotály, Szamosháti, Kasli és Kapa dohány.

A magyar ember, pipás ember!

de itt Amerikában nem kapott eddig kedvére való dohányt, mert magyar dohány néven cladtak neki másfédét. Szirmay Vilmos honfitársunk már 3 éve dohánytermelő, még pedig Cheswick mellett, az Allegheny River egyik szigetén levő 80 akorny gazdaságában, ahol kizárólag és többlet magyar fajdohányokat termeszt. Ezeket a magyar ember által termelt magyar dohányokat magyar emberek kinádják magyar embereknél, valódi jó, teljesen érett, tisztán kezelt minőségben és olcsóbb áron, mint a mások által árult dohányok. Lehet venni 5 centes és 10 centes csomagban, pipába való dohányt és 10 centes csomagban cigarettának vágott dohányt. Minden csomagban van egy értékes levevény, melyeket ajándékot adnak. A cigaretták dohánnyal még barai papirok is. Próbádják meg ezeket a dohányokat használni: küldjék a pipát helyegbe is, de legjobb, ha összállnak többben és egyszerre rendelnek.

Minden levelet így kell címezni:

Szirmay és Perényi Tobacco Co.,

P. O. BOX 1539 4551 SECOND AVE., PITTSBURG, PA.
New York, N. Y.

SOK ARANY ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE.

Különlegességek: 48-as Likör hazafias Ital, Gögygyogynac, Barackocsnac, Barackocsnac, Barackocsnac, Port-Artur Keserő Gyomorerosító Likör, Alföldi Teurum, Alföldi Fehérkeresztes Söborozesz.

A „RADIAL ELIXIR”-T

kizárólag az ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KECSKEMÉTEN gyártja.

Használati utasítás az eddig pártatlanul álló és a maga nemében korszakalkotó kecskeméti „Radial Elixir” gyomorerosító likörhöz, mely csakis a legjobb gyógyítók pártjából, meleg uton készült.

Miután a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavaknak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani, ezt teszi a „Radial Elixir” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggel és este 1-1 pohárral iszik, hogy soha, sem gyomorgörccsöt, hascsikarást, keszkekedést, gyomoronyomást nem fog érezni.

A „Radial Elixir” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserűk egyike, mert nemcsak gyógyhatású, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gyorsító és gyomorbaft gyógyító különlegessé pártatlanul áll és ilyen összetételű fevekből más gyár nem állt elő.

A „Radial Elixir” üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor váltódi, ha az üvegbe magára Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság Kecskeméten „Radial Elixir” van beöregve és eredeti kupakkal, valamint következő nyakszalaggal van lezárva: „Radial Elixir”, gyógyítók és növények gözpárlása után készült. Egészései szempontból különösen ajánlható.

Kérem szíves próbarendelését és vászok

Hazafias tisztelettel

VIDDER EMIL,

44 AVENUE C, NEW YORK.

KARACSONYI AJANDEK AMERIKÁBÓL

Ha Magyarországon hagyott szeretettel karácsonyi ajándékkal akarja meglepni, rendeljen nálunk egy ilyen képen bemutatott, arannyal vastagon futtatott, 15 ékköves órát, melyet mi Magyarország bármely részébe elküldünk. Ár

SZÁLLÍTÁSSAL EGYÜTT 5 DOLLAR, mely összeg a megrendeléskor beküldendő. Amerikai lakosok számára \$4.85. Rendeléskor csak EGY DOLLART küldjön, a többi az átvételnél.

LEVELÉLT IGY CZIMEZZE:

The American Novelty Co.,

95 Liberty St., New York City.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET = NEW YORK.

OLVASÓINKHOZ.

Dr. Pólya László ur belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen, előfizetés és hirdetés díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk ön honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

BENCZE JÁNOS ur

PASSAICON, N. J. képviseli a Bevándorlót. Előfizetés díjak felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Melegben ajánljuk ön passai honfitársaink pártfogásába.

MAGYAR FONOGRAF ÜZLET

280 BOWERY, NEW YORK City.

Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb énekli gépeknek.

A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVÁLTOZATOSABB MAGYAR DALOKKAL.

— Egy gép ára 3 dollár 50 centtel felel. —

— Magyar dalok drabja 35 cent. —

— MEGBÍZHATÓ MAGYAR ÜZLET. —

— Magyar levelekre magyarul válaszolnak.

ENTERPRISE LIGHT CO.,

280 BOWERY, — NEW YORK CITY.

Egri C

— REGÉNY

Írta: G

[Negyven] A két összehozadugta a karog rendelkező 6-kapunál legye esey seregében, *6nélküli el ne l — Az ostrom egyszer Hegedűtással. — Nem buvo fagyosan.

Dobót elkedv szólalkozás. Ahogy a ké irányban eltávo hez:

— Mi lesz ve ha a tisztek e látnak. Hogy együtt! Ki kell — Ördög vig kat, — felette jól beszélt.

Gyalog menté korcsmából nót pen mikor odáé tón három kató voltak kaszok tokkal indultak le. Daloltak.

A középső Bal végén nagykot

— Saóse halu Mikor a jókú eleresztették egy pizai torony, pis

Dobó elment korcsmaajtó előtt

Bent is dalolt sebre való kendő az asztalt verte a czy Szanizló a

Mellettük még h a bátorság jutal

Dobó az apród — Hívd ide a

Egy percz mu ber: Debróy Győ ben, Nagy László

ben. A két emi czal, zavarodottá ragos szeme előtt

— Korcsmaos hó, s a szava ves Ha még egyszer

várban, felakasz rost, akinél az en

Azzal megford

Ejjel ismét ra leágyzott falak óráit aludt. Ejj hol itt, hol amott

hol itt, hol amott és ezen az éjjé mét felhangzott

— Hallod-e, E lenfeled köszönt letem tiszta, mi röl rosszat nem

S mintha a k egy percznyi sz Aztán folytatá

— Jó Losonez nak ne forgassz oka! De ha éppí és magam ajánlk

lek hozzád bem fehér zászlót kit gem fogya, mig öljetek meg tüst zül valamelyikne

elvész. Én kiál ama híres Jahja fia.

Szünet követk feleletet várna. De Dobó már ült, és a másik l zél mutatta meg a török beszél.

Csak a katon folytatását:

És a kiáltó fol

— Tudom, hog ked elég biztosí nem elég, azt is egész hadat hárt

szállítjuk, s elő mig csak tí hárot tek az ellenkező kem, vitéz Dobó

A vár hallgato

EGYEK

BAK LETTEK! ...

METH, ...

magyar ...

TEVE, ...

T ...

ORK.

AMERIKABOL ...

HINE ...

ur ...

ÖZLET ...

ORK City, ...

Egri Csillagok.

REGÉNY ÖT RÉSZBEN.

Irta: Gárdonyi Géza.

[Negyvenötödik folytatás.] A két összeháborodott hadnagy viszszaudta a kardját. Dobó hideg hangon rendelkezett, hogy Hegedüs az ókapunál legyen szolgálaton a Mekersey seregében, Gergely pedig fontos ok miatt el ne hagyja a külső várat.

— Az ostrom után... — szölte még egyszer Hegedüs, fenyegető szempillantással.

VII

Dobót elkedvetlenítette ez az összeháborodás.

Ahogy a két tiszt két különböző irányban eltávozott, odafordult Ceceyhez:

— Mi lesz velünk, — mondotta, — ha a tisztok egymásban is ellenséget látnak. Hogyan harcolnak ezek együtt! Ki kell őket békíteni!

— Ördög vigye el ezeket a kassaiakat, — felelte Cecey. — Az én fiam jól beszél.

Gyalog mentek át a piacon. A koresmábol nótázás hallatszott, s éppen mikor odaértek, kidülöngélt az ajtón három katona. Egymás nyakába voltak kapaszkodva s Laokon-mozdulattal indultak a kaszárnya-házor felé. Daloltak.

A középső Bakocsay volt. Az a nótá végén nagyokat kurjantott: — Saóse halunk meg!

Mikor a jökevűvek meglátták Dobót, eleresztették egymást, s álltak mint a pizai torony, pislogva hallgattak.

Dobó elment mellettük szólanul, s a koresmaajtó előtt megállt. Bent is daloltak. Török László a sebre való kendőt lobogtatta. Komlósy az asztalt verte a bádognak. Sonczy Szaniszló a sipooskért ordított. Mellettük még három köztívít segített a bátorság jutalmának elvadásában.

Dobó az apródjához fordult: — Hívd ide a két koresmárost. Egy perc múlva ott állt a két ember: Debrőy György felgyürt ujjú ingben, Nagy László melledzős kék kötényben. A két ember szinehagyott arccal, zavarodottan állt a főkapitány haragos szeme előtt.

— Koresmárosok, — mondotta Dobó, s a szava vesszőként pattogott. — Ha még egyszer részeg katonát látok a várban, felakasztatom azt a koresmárost, akinél az ember lerészegedett! Azzal megfordult és tovább ment.

VIII.

Éjjel ismét rakták, tömték a nappal leégynyozott falakat. Dobó csak egy-két leány adult. Éjjel-nappal lehetett látni hol itt, hol amott, s lehetett hallani nyugodt, mély hangját, amint intézkedett.

— Hallod-e, Dobó István! Régi ellenfeled köszönt: Arszlán bég. Becsületem tisztá, mint a kardom. Neveimről rosszat nem hallhattál soha.

S mintha a kiáltó lélekzetet venne, egy pereznői szünet következett. Aztán folytatta: — Jó Losonczy István halálát példának ne fogassátok! Ó maga volt az oka! De ha éppen nem hisztek nekünk, és magam ajánlkozom tuszul! Nem félek hozzád bemenni egyszam, ha a fehér zászlót kitűzted! Tartásotok engem fogva, míg a várból kivonultok, s öljetek meg tüstént, ha a kivonulók közül valamelyiknek csak egy hajszála is elvész. Én kiáltom ezt: Arszlán bég, ama híres Jahja pasa oğlu Mohamed fia.

Szünet következett, mintha a kiáltó feleletet várna. De Dobó már az első szavaknál lóra ült, és a másik bástyához lovagolt. Ezzel mutatta meg, mennyire siket, mikor a török beszél.

Csak a katonák hallották a beszéd folytatását: — És a kiáltó folytatta: — Tudom, hogy az én személyem neked elég biztosíték, de ha a népednek nem elég, azt is megteszük, hogy az egész hadat három mértföldre visszavonuljunk, s első nem jön egy török se, míg csak ti három mértföldre nem lesztek az ellenkező irányban. Felelj nekem, vitéz Dobó István!

A vár hallgatott.

IX.

Éjfélkor Dobó a puskaporos ajtó előtt egy legényt pillantott meg, amint az egy rakás nagy tálat vitt a fején.

— Mi az? — kérdezte. — Gergely főhadnagy ur parancsolta, hogy tálat vigyek a konyhából.

— Hol a főhadnagy ur? — A tömlőzbástyán.

Dobó odalovagolt, s ott találta Gergelyt a fal alatt, ahol a lámpás égett. Egy vizes tál fölél hajolva térdelt mozdulatlanul.

— Gergely, — szölte Dobó a lovát megállítva. — Gergely felállt.

— Nem tudtam, hogy még fenn van, kapitány ur, különben Mekerseynek jelentettem, hogy tálat vigyázatok.

— Az akna végett? — Avégett. Hogy az ostromot visszavertük, most már bizonyos, hogy aknákat fognak ásni.

— Jól van, — felelte Dobó. — A dobosok is rakják le a dobokat a földre, s borsót reá.

— És apró sörétet. Dobó leszállt a lováról, és szölte Kristóf apródnak:

— Járd be az öröket és mondd meg nekik, hogy a dobokat és tálat minden fordulónál vizsgálják. Mihelyt a víz remeg, vagy a dobon a borsók, sörétek rezegnek, azonnal jelentsek.

S Gergelyt karonfogva a vár belsejébe vonta.

— Édes Gergely fiam, — mondotta neki atyai hangon, aminővel csak az apródjait szokta megszólítani. — Már egy hete figyellek téged. Mi bajod van? Nem ilyen szoktál te lenni.

— Uram, — felelte Gergely felsóhajva, — nem akartam terhelni vele kegyelmedet, de ha már kérdezi, megmondom. Mióta a várat megszállták, minden éjjel bekiáltják, hogy fogva van a kis fiam.

— Hazug beszéd. — Én is azt gondoltam. Eleinte rá se hederítettem. De ma egyhete bedobtak a várba egy kis kardot. Az az én fiamé.

Ezt mondva, egy kis báronyhüvelyű kardot vett elő a dobmánya alól.

— Ez az, kapitány uram. Tudom, hogy nem emlékszik rá. Pedig ezt a kardot kegyelmed adta nekem, mikor először találkoztunk. Azután én adtam a fiamnak, mikor most elváltam tőle. Hogyan került ez a töröknek a kezébe?

Dobó értetlenül bámult a kardra. Gergely folytatta: — Én a feleségemet, fiamat Sopronban hagytam. Arra semmiféle török nem jár. Ha járna, agyonvernék. Az én feleségem pedig onnan el nem mozdul, mert nincs is kihez mennie.

— Érthetetlen, — felelte Dobó a fejét rázva. — Talán ellopták a kardot? Öcskásához, katonákhoz került.

— Hogy tudják akkor, hogy az én fiamé? És van valami összefüggés is a bajban, ami kigyóként marcanbolja a szívemet. Ennek a Jumurdsáknak alias dervis-bégnek volt egy talizmánya. Azt elvette tőle az én Istenben boldoguló nevelő papom: Gábor pap. És nekem hagyta. Azóta az a bolond török mindig azt keresi. Hogyan tudta meg, hogy a bég a gyűrűt ragadja el és nem a gyermekeket.

— Én is ezen bolondulok meg, — felelte Gergely. — És gondold, hogy a gyermekeid csakugyan itt van?

— Ahogy a kis kard idejuttott Sopronból, most már azt kell gondolnom, hogy az én kis fiam is ide kerülhetett. A palotához értek. Dobó leült a palota előtt levő márványpadra.

— Ülj le, — mondotta. — A két térdére könyökölve nézett maga elé, aztán így szölte: — Hát még ma éjjel megtudhatjuk, hogy igaz-e, vagy nem a török szava? Odaszólt a palota előtt járó örnek: — Miska. Eredj a tömlőzbe. Vezesd ide azt a kurdot, akit a patokban fogtak az emberek.

Az alakon kihajolt Baloghné és szölte: — Ne adjam-e ki a hosszú meñtét, kapitány ur?

Mert csak dolmány volt Dobón. Szürke szarvasbördölmány, s az éji levegő hívós volt.

— Köszönöm, — felelte Dobó. — Mindjárt aludni megyek. Pető hogy van?

— Félrebeszél és nyöszörög. — Ki fog virrasztani mellette? — A Kocsis Gáspár feleségét hívatam be, de amíg el nem csendesül, magam is virrasztok.

— Nincs ok rá, — felelte Dobó. — Láttam a sebet. Be fog gyógyulni. Nyugodjon le kegyelmed!

— Vedd le róla a lánczot! — szölte Dobó az örnek.

A kurd a kezét a mellén keresztbe téve, mély meghajlással várakozott.

— Hallod-e, pogány, — mondotta Dobó. — Gergely tolmácsolt minden mondatot.

— Ismered a dervis béget? — Ismerem, — felelte a kurd. Fél szemű. Dervisruhában jár, de alatta páncezét hord.

— Az az, — mondotta Dobó. — Hová való vagy te?

— Bitliszbe, uram. — Van apád? — Van, uram. — Családod? — Két gyermekem van. — Én téged kibocsátalak a várból egy feltétel alatt.

— Rabszolgád vagyok, uram, holtomig.

— Elmegy Dervis béghhez. Annál a bégnél egy kis rab-fiu van. Megmondod a bégnek, hogy ha azt a kis fiut holnap délelben idehozza a patak felől levő kapuhoz, ahol te rabul estél, megkapja érte, amit kíván. Fehér kendővel jöjjetek.

— Érttem, uram. — Egy ember kimegy a kapun tőlünk a fiuért, és magával viszi a bég talizmánját. Te pedig elvezeted a bégőt a fiut, és átadod a mi emberünknek. De meg kell esküdnöd itt anyád szerelmére és gyermekeid boldogságára, hogy amit kívánunk, megteszed.

— Megesküszöm, uram, — felelte a kurd. — Kristóf már ott állt mellettük. Dobó hozzáfordult:

— Menj be, Kristófi, a lovagterembe. A sarokban van egy rakás török holmi, s azok között egy kis török könyv. Hozd ki azt a könyvet.

Az a könyv a korán volt, amit az olvasni tudó harcosok maguknál hordtak. Pergamenbe volt kötve, és aczélsarkika volt a sarkán. Abban a sarkikában zsinór volt. Így szöktek az olvasni tudó törökök a mellükön hordani. A kurd rátette az ujját a koránra, és megesküdt. Aztán Dobó lábához borult. Megeszkölte a földet és örömtől piros arccal nézett.

— De uram, — mondotta remegő hangon Gergely, — ha a török látja, hogy megcsaljuk...

Dobó nyugodtan felelt: — Ha nála volna a gyermek, már megmutatta volna. Hazudik a gazember! Én csak téged akarlak megnyugtatni.

[Folytatása következik.]

PARASZT SZIVEK.

Irta: Török István.

Mátés Péternek nem volt apja, éppég csak hogy anyja. Amolyan díófárol pottyant zabigyerek volt, istenadta tiltott gyümölcsből lett, vagy mint a mi népünk egy szóval csufolja, mondja: Nekeresdíjános.

Az édesanyja — a Mátés Örsze — se menyecske, se leány nem volt, hanem szegény megesett személy, akit a nagy ködössége mellett még a csunyasága, formátlansága is nyomorított. De a vérszegény, gyenge teremtés másképpen jökezz, dolgos és áldott jó fehérszép híreben állott; akit minden házhoz huztak-vontak a faluban. Akinek fájt a torka, megkente, meggyógyította, ha torka, lakodalom adta elő magát, ő süttőfőzött, a halálesetnél virasztóba járt, ha ragadós betegség támadt, ki volt a bátor, mint az Örsze, aki ölpotha, forgatta a beteget. Sokat dolgozott, fáradozott, mégis alig bíra magát fentartani a kezesményéből. Egy kis zugban, kuczkóban lakott, talán a falu legromdább szobájában és pedig harmadmagával, két öreg asszonnyal, a község szegényeivel, akikkel örökös háboruságban élt, a rossz természetük miatt. A gazdasága egy ágyból és szubólból állott, meg három tyukból. Ide tért meg Örsze

minden este, kőtenyében hozta a kapott kukoricáz kenyeret, az egy pár tojást és a néhány hatos keresztét. És itt születte meg a kis Péter. A szobában éppen csibék nevelkedtek, azok csipogtak, sirtak, a szél bedobolt, benőtázott a törött ablakon, mikor a kis jövevény a világra jött. A hideg szobában a gyöngye, vértelen anya két napig kinlódott gyerekegyi lázban, azután kiszenvedett. De mielőtt elszenderült volna, vékony, sárga ajkával azt sugta az asszonyoknak:

— Bertók Gyura gondoskodjon róla... annak a fia...

Ó, de kinek kellene ilyen kétnapos, siró-rívó törvénytelen magzat ebben a szűkös világban. És talán jobb is, hogy nem került holmi istentelen népek közé, hogy elvitték oda, ahol sok ilyen lakik: a lelenzhába. A bíró okoskodta ezt ki, ha mindjárt 20 forintjába is került ezental a községnek.

Hűségesen, pontosan meg is jött minden esztendőben az irás, hogy a kis Pétert ott nevelik a lelenzhában. Csak egy pár év múlva érkezett valami másforma értesítés. Aféle, hogy valaki elvádolta, kiadták. Ilyenformán le is rázta volna a község a nyakáról, csak hogy nem sokára megint azt a tudósítást küldték, hogy a gyerek rossz magaviseletű, kajla, visszaadták a fogadótt szülei és tüstént beadták a javítóba. De ez se tartott sokáig, egyszer csak két kabatos, kardos, eskákös rendőr hozta haza Mátés Örsze árváját.

Igy szakadt a község nyakára a senki fia, egy mint a letört ág rásiek a földre. Apátlanul, anyátlanul, rokon nélkül maradt, tekerő, csavargó, falukódusa lett. Nem volt egybe, mint a szeretet, a jósvívőség, a melegség, a melylyel körülvette a falu népe.

— Böcsüljük mög a kis árvát, bánjunk vele jó, hiszen a mi Örszünk gyereke!... Hej, az Örsze pedig ollan jó lélek vót! — mondták az asszonyok.

Péter ekkor már növekedő, nyuló, 12 éves gyermek lehetett. A szeme kék, mint a Rinya vize és olyan átlátszó, tisztá, mintha semmi rosszasság nem volna benne s olyan szeliden, bánatosan nézett, éppén, mint a mi kis folyónk. Az orezája megföhéredett a javítóban, meg a lelenzhában, lágy volt s nem is csunya, kedves, tetszős. De a ruhája csupa rongy. Nagy, vastag cipője lógott a lábán, csucos kalap volt a fején, ennek a széle lejtött a szemére. Csendes, szóatlan, jó gyerekek látszott. Sokat evett, mindig éhes volt, pedig semmit sem dolgozott. Nappal bekákára lödözött, este kiült a hídra s dobálta kalapját a denevérek után. Nem bántott senkit. Se nem sirt, se nem nevette.

Megosztokodtak rajta a falubeliek mindnyájan. Házárol-házra adták. Kezdődött a legszélsej, aztán sorba mindgyekhez bekvártélyozták. Ha véggigmegy a községben, kezdi megint újra szörül. Péternek mindegy volt. Belefeküdt éjjel a szalmába, a pajtába, reg-

gel tovább állott. Némelyik helyen megmosdatták, megfésülték, kimoszták a kis piros ingjét, jóllakatták, kedvében jártak, meg is csókolták. Talán így maradt volna örök időkig, ha a szívek szerete pártul nem fogta volna, apát s anyát nem adott volna az árvának. Ami pedig imigyen történt:

Már a tizedik háznál tartott Péter. Lekerült a gazdag Bertókék szomszédságába. Nagy dolog-ido volt s másnap korán reggel jött érte a kisbíró, előhíttá a szalma közül, hogy egy házzal tovább vigye. Ő szokta mindig toloncolni. Mikor átmentek, a kapu előtt megállt a kisbíró és bekíáltott Bertókékhoz:

— Juli néném, itt a Péter!... Magukho kerül! — és azzal majdnem úgy lökte be az udvarra s otthagytá.

Még igen korán volt, hajnal után, Bertókéknaál még csendesség volt, a baromfiak nem lármáztak a z udvaron, de a házi nép a sok dolog miatt talpon volt. Bertók Gyura meg a felesége indulóban állott a mezei munkára. Ki-

THE RONAY CO., 1310 FIFTH AVENUE, PITTSBURG, PA. ajánlja konfliktusai szives támogatásába pompásan berendezett üzletét, amelyben importált áruk a legjobb minőségben, kettő olcsóbban, remek kiváltsággal és minden vállalkozásuk számára írt imádságos könyvek, iradárszerek, írószekők, jófajta hazai dohány és szivarok, arany és ezüst ékszerek, valódi tajték és selmezi pipák, száraz, szezegelt paprika, lptól turó, tisztavízű bajuszpedrő, stb., a legjutányosabb árban kaphatók.

KRAJNYÁK JÁNOS Cleveland, O., 2755 East 79th street által legmodernebbül berendezett szállóját ajánlja konfliktusai pártfogásáa. Kiváló whiskey, törköly, nemkülönben mindig friss hordó és üveg sör, tiszta magyar borok, finom zamatu szivarok, biliárd, stb. állanak a községnek rendelkezésére.

CAFÉ BRESLAU MAGYAR KAVÉHAZ 188-190 második Avenue, New York a 12-ik utca sarkán. — Kiváló M A G Y A R kenyha. — Tulajdonosok: Rabbach és Schembeck.

KÉPVISELŐINK. A „Bevándorló“t a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy előfizetési díjakat felelhetnek és nevéikben nyugtáshatnak: BENCZE JÁNOS ur... Passaic, N. J. BÖGÖZY GYULA ur... Perth Amboy, N. J. MAKRAY JENŐ ur... South River, N. J. JUHASZ ISTVAN ur... Poughkeepsie, N. Y. TORHAN JÁNOS ur... Yonkers, N. Y. GETSY JÁNOS ur... Torrington, Conn. HIZSNYAY JÁNOS ur... Danbury, Conn. STENTZEL RICHARD ur... Philadelphia, Pa. POTMESIL ISTVAN ur... South Bethlehem, Pa. SAMU GYÖRGY ur... South Sharon, Pa.

HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON NAAR MANFRED békebíróhoz, 15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J., aki tanácsot, segítséget látja el. MAGYAR, NEMLT, TOT, LENGVEL stb. TOLMÁCS MINDIG KÉZNÉL.

A NAP A magyar újságírás szénacéja. Magyarországon legfrissebb és legterjedtebb napilapja. Felelős szerkesztője: Braun Sándor. Politikai fommunkatársai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kolmar Antal. A NAP a 48-as eszmény legfrissebb katonája s a 67-es politika legkiválóbbabb üldözője. A NAP nemcsak a legkiválóbb lap, de a LEGOLCSÓBB IS. Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.00 Félévre \$2.50 Negyedévre \$1.25 Mutatványzáimok a községekbe küldi: A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Rökk Sellárd-ut. 9. sz.

RIZSAK JÁNOS Passaic-i pénzküldő budapesti irodája IV., Sütő-utca 6. szám alatt van. Irodavezető: RIZSAK MIHALY.

J. D. MOSKOWITZ Dayton, Ohio. Saját házában. West side útlet: 1444 Dakota street. North side útlet: a Kossuth-telepen. A MAGYARSÁG KIPROBÁLT BARÁTJA. Közjegyző. Az összes hajóvonalak kinevezett ügynöke. Hajójegyeket elad eredeti áron. Pénzt küld a világ minden részébe gyorsan, pontosan és olcsón. Kiváló és hiteles amerikai és ó-hazai okmányokat. DAYTON, OHIO.

New York, Hazleton, Wilkesbarre NÉMETH JÁNOS v. cs. és kir. konzuli ügyvivő Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet Levélcím: NÉMETH JÁNOS 457 Washington St., New York, N.Y.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTOINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J. PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok. FIOKÜZLETEK: ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. PHILLIPSBURG, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

vülök még az öreg Bertókné, a Gyura anyja, meg a fiatalok egyetlen gyereke, az ötéves Gyuricza, tartozott a családhoz. Így négyen voltak.

Mikor a kisbíró bekiáltott, az asszonyok kidugták a fejüket a konyhából és az öreg Bertókné szíves hangon, de kurtán odaszólt a Péternek:

— Itt vagy, szögám?!... Na, áll le csak a pitarba, várj, majd kapol ennyi nem sokára!

Többet aztán nem is gondoltak rá, a fiatalok elmentek hazulról és Péter egyedül maradt a pitarban. Szomorúan szénézett, dörzsölgette a szemét, mert álmos volt és fogta magát, testével lefeküdt a pitar földre, fejét pedig ráfekette a pitar fájára, mintha vánszor volna és elaludt.

Az öreg Bertókné lábujjhegyen járt a házban, lassan-lassan nyitogatta az ajtókat, hogy fel ne költse a kis alvót. Meg is állt előtte esedősen, ajtósan nézegette a sovány, halovány orczáját, csóválta fejét s magában mondogatta:

— Szögény árva, beh görhes, beh rossz színű, én édös Istenem!

Sietett is a reggelivel, hogy elláthassa meleg rántott levessel a kis éheszt. Mikor megvolt, felköltötte:

— Szögám, itt a früstök, kelj fő hamar!

Péter felébredt, kinyomkodta az álmot a szeméből, aztán beletette a két térd közé a tálat, amiben párolgott a leves. Csak úgy falta az ételt, egészen belehajolt a tábla és nem vette észre, hogy valaki ott áll előtte. Nem vette észre a kis emberkét, a kis Gyuriczát, aki kezében rétest tartott, evett és őt nézte, nem is félve, barátságosan, bátran.

Gyuricza, bár fiú volt, még szoknyát hordott. Kötény is volt előtte, kis vas-tag lábait mezezővel, arcát előre dugta s úgy bámulta a jövevényt. És mivel mindegyre nem vette észre őt, kedvesen, hízlelően azt mondta neki:

— Bácsi! — és az újjával feléje mutatott, s odaült ő is a pitarba s elkezdtek barátkozni. Evés után Péter azt mondta a kis emberkének:

A zsebéből kivett két üveg-golyót, a melyeknek belsejében piros, kék és sárga szín játszadozott. Gyuricza megnézte és mikor Péter gurította őket, utána futott s egyiket elfogta, eltette. Ezzel elkezdte játszani együtt. Az öreg asszony biztatta őket:

— Mönnyetek, fiaim, a kertbe, hajszaljátok ki a csibéket onnan, a ludakra is vigyázzatok, hogy el ne szökjenek!... Mönnyetek, galambom!...

Elbocsátotta őket. Ő maga nekifutott a dolgoknak. Főzött, takarított. Utóbb mégis utának nézett lopva, hogy mit csinálnak. De amit látott, az gyönyörűséggel töltötte el szívet. A két kis kölyök hanezurozott, szaladgált, ölelgette, csókolta egymást. Péter a vállára vette Gyuriczát, két lábát előre huzta a nyaka közé és futott vele. Közbe meg mondogatta a verset:

„Gyi te fákó, gyi te szürke,
Hazaérünk ma estére!”

Ez kellett csak a Gyuriczának. Senki sem birt vele a házban. Makacs, elkényeztetett, követelő kis férfi volt, naphosszat sirt, rosszkodott. Hanem ez a kórus gyerek, ez megbabonázta, megszelídítette.

Az öreg asszony elbújt az ólak mögé, onnan leste, csodálta őket. Mikor egyik játéknak vége volt, Gyuricza esengve kérte Pétert:

— Hát most mit játszunk, Péterom?! Péter mást talált ki, ami még jobban tetszett a fiúnak. Az öreg asszony már könyezett örömeiben. Hamar átfutott a szomszédba kibeszélni magát.

— Ó, a drága lélek, de kedves, de jó gyerekek, juj! Nem is eszreztöm el, itt fogom a kis kórust, itt bizony, a házamnál!...

Napestig tartott a boldogság. Verőfény, láрма, vígság volt az udvaron. Gyuricza nevetése hallott mindenfelől, este is, sőtétig, míg a munkából meg nem térték a szülők. Ekkor mentek be a szobába a gyerekek. A legelőről már hazatért a corda, messziről behallott a haris reszelése, a szomszédban lassan, taktusban, egyet-egyét hangzott a hangos tehén kolompja. Bertóknéknál a konyhában lóbogott a láng a tűzhelyen. A fiatalok fáradtan, verejtékesen ide telepedtek le. Alig szóltak, be-

szétek valamit, nagyon elhuzta őket a mezei munka. Csak a menyecskének jutott észbe a fia.

— Édősanyám, hun vannak a gyerekek?!... Nincs baja a Gyuriczának, gyövevény nem bántotta a lelkömet, nem huzta-vonta?!

Eddig ideje se volt az öreg asszonynak, hogy kiöntse az örömet, a rántás a körmére égett. De a menyé szólására kinyitott a szája és csak úgy dagadozott a szíve a boldogságtól, amint válaszolt neki:

— Dehogy bántotta, lelköm, dehogy! Ikább! Tudod, ollant nem láttál ám életődbe, mit csinált ez a két gyerekek! Együtt voltak egész nap, együtt csimpajkodtak, játszadoztak! A gyövevény maj megötte szeretetében a Gyuriczát! Huj, de még mit csináltak!

Az öreg asszony még nevetett is örömeiben:

— Hehehe!... Ha láttad volna, hogyan futott a fiad! Mint a csikó, nyerített, ugrát, ficzánkolt!... Hehehe!

Kicsit megállt a beszédben, ezen időre csend lett és a szobából kihallatszott a gyerekek riadalmá.

— Halod!... — mondta az öreg asszony. — Haagass csak!... Halod! Bann vannak az első szobába! Mönj, nézd mög őket, mit művelnek!

Hát ez újság volt a házban. A Gyuricza nem sirt, játszik, jól viseli magát. Ilyet még nem eszedekett meg. A menyecske kiment a pitarba, hogy megnézze őket. Az öreg asszony suttogva utána szólt:

— Csak lassan, be ne mönj, mer elhagyják!... Kivülre lesd őket!

A szoba ajtaja félig nyitva volt, bent égett a mécs és az asszony nesztelenül odament az ajtóhoz és bekukuskált. A gyerekek nagyban vidágoztak. Gyuricza a jövevény térdén lovagolt, az verset mondogta neki, közben meglöbálta a térdit, földobta Gyuriczát s azt mondta: „Itt egy árok!” Na, ez kellett csak a kis kölyöknek. Raczogott, fulladozott a nevetéstől. Valahányszor bevégezték, a kis fiú esdeklen, hízlelően kérte Pétert:

— Na még, Péter, na még!

Aztán megint elülről kezdték s mikor vége lett, Gyuricza szépen odahajolt a kórusgyerekekhez és megcsókolta. A menyecske köny gyűlt a szemébe kipirulva, halkán, úgy mint gyött, lábujjhegyen visszament a konyhába. Ott megállt az ura előtt, két kezét összekulcsolta a mellén és pihegve mondta:

— Én édös Megváltóm!... Maga illent nem látott, embor!... Hogy mit eszedekzik a kis gyövevény a fiával, azt nem lehet elmondani! Hogy micsoda pojácazt csinál a két gyerekek, hogy hogyan mulattatja, neveteti, csókolt a Gyuriczát, azt maga nem is hiszi el! Hogy micsoda egy drága teremtés!... Na, gyűjjön, kee, gyűjjön, nézze mög őket!... Gyűjjön, na, mondom!...

Bertók Gyura hallgatott. Amit hallott a kis árváról, az mind a szívébe ment. Hiszen megmondták az asszonyok, mit izent a haladóknak lélek neki: „A Gyura gondoskodik róla, annak a gyereke!” Ő ezt tudta, de nem mondta el a titkot a feleségének, inkább hagyta szenvedni az árvát, a fiát. Gyura hallgatott, de most már az anyja szintén biztatta:

— Gyura, gyere hamar, nézd mög te is a gyereköket!

Megfogták a kezét és mind a hárman szorongva, lassan, lábhegyen odaosonak a szobaajtó elé. A két asszony lehajolt, úgy nézett be, hátuk fölött pedig a férfi kandikált.

A gyerekek még mindig játszottak. Gyuricza alig birt magával a nevetéstől. Akkor már a földön voltak. Péter leterített pokrócot a földre, hanyatt ráfeküdt. Gyuriczát a mellére ültette és lábaival feldobálta. Nosza a kis kölyök ezen még jobban mulatott. Kivörösödött a kövér arca, a nevetéstől cikakadt a szó a száján, szinte ezikáltak a raczogástól és ráborult a pokrócra, úgy nevetett. És amint ott hevert, lassan odaesuzzott hozzá a kórus fiú, szépen magához vonta, a keblére szoritotta a kövér fület s melegen, szeretettel megcsókolta. De olyan édesen, annyira tiszta szívből fakadt ez a csók, mint-ha életében először tette volna.

Kint a pitarban Bertóknék szíve napot dobbant. Mindhármuknak a bensőjét valami melegség öntötte el. Az asszonyok egymás kezét szorongatták,

az öreg Bertóknének majdnem hangosan kicsiszolt a szó a száján:

— Ennye, a lölköm!... A fia meghuzta hátul a szoknyáját! — Ne neszelen, meghallik!

Elnéztek volna őket éjfélig, de a férfi elhívta őket:

— Még utóbb möglátnak bennünket, gyűjjük el kezetők!

Ujra benentek hát a konyhába, úgy, mint előbb, lábhegyen csoszogva, lassan. Ott megálltak egymás mellett meglátottan, csillogó szemekkel néztek a lóbogó lángot és egymás arcát.

— De millen sárga, görhes a kis orczája, nem látta, kee?! — törte meg a csendet a menyecske.

— Talán nem is lakott jó a többi házban! — mondta rá a vén asszony.

— Édös anyám, nem lösz kevés a vascsora, gynt ölég az árvának?

— Az ám, születem, ölegendőt aggyanak a gyövevénynek, had lakjon jó!

Az öreg asszony körülnézett s szinte restelkedve mondja:

— Nézzétek: lösz hajdinaleves, mög savanyukáposzta! Ölegendő lösz?! — Dehogy lösz, mit gondó!... Valami jófételt köllene még csinálni a gyereköknek! Nekünk akármí jó löne!

— Valami jó tésztafételt köllene! — javította az ember.

— Azt, azt! Jó rétest, vagy mit! Mácsikot!

— Az ám, mákos mácsikot!... Tuggya mit, édös anyám?!... Csináljunk mákos mácsikot!

— A' jó lösz. Éppeg a' köll, sok mákka! — hagyta rá a férfi s aztán hozzá-tette: Cukor is lögyön ám rajta!

— Hát akkor Vicza, csak fogj hozzá, gurd mög!

És talán még sohasem dolgozott oly gyorsan a fiatal asszony, mint most. Fölgyürte a réklíjét és ritka szaporán meggyurta, elkészítette a tésztát.

Mikor megvolt, a többi étellel együtt nagy boldogan bevitték a szobába s mindhármnan benentek. Hanem ekkor már a gyerekek aludtak. Egyik ágyban egymás mellett, esedően szundított a két fiú s átölelte tartotta egymást. Az ágy előtt megálltak s tanakodtak, hogy mit csináljanak. Suttogva beszéltek, de Péter mégis felébredt. A háziak megjedtek.

— Péter, csak lassan, ne fészkelődj, mer a Gyuricza fölébredt, illenkor igen-igen rossz! Sir!...

De a figyelemzetés késő volt, Gyuricza fölpillantott. Meglátta a szüleit, félrehuzta a száját, de akkor hirtelen meglátta a jövevényt. Egyszerre mosolygni kezdett s odaszólt neki:

— Péter!

Most már odavitték mind a kettőt az asztalhoz enni. Az árva hozzá is látott, mert éhes volt. Egymás után ette meg az ételt. És amíg evett, a menyecske nem vette le róla a szemét. Nézte sokáig s mindinkább megalálta a hasonlóságot közte meg a fia közt. Azon mód olyan a szeme, a szája, az orra. Ekkor észbe jutott, mit mondtak neki, mikor férjhez ment az urához. „Ne mönny el hozzá, mert van neki gyereke a Mátés Örszétű!” Hát ez volna, ez az árva; ez a kitaszított kis fattyú! A menyecske egyszerre még jobban a szívébe zárta ezt a kis idegent.

Az öreg asszony ezalatt elkezdett inceskedni az unokájával.

— Gyuriczám, galambom, hónap elmögy ám a Péter! Nem bánod?

A fiú megállt az evésben és az anyához fordult megjéjvedve:

— Ugy-e, nem, édös anyám?

— Nem, esimotám, bogaram, nem mögy ee a Péter!

Az öreg asszony tovább bírzigálta a fiút:

Gyuriczám, véröm, elkeressük a Pétert?

De erre már a kis gyerek ledobta a kanalat a kezéből, a két kis öklét bele-mélyítette a szemébe s keservesen sirni kezdett és beledobta magát az anyja ölébe. Ott záppögött, sirt, a szíve mélyből, keservesen. Az anyja elkezdett hozzá beszélni, csitította, de már jobban inkább az urának szólt a beszéd, a mint mondta:

— Ne féj, csillagom, galambom, nem mögy el, nem hagy itt a Péter! Hogyis hanna itt, hiszen a te testvéröd, a te édös apád fia, itt marad, itt foggyuk a testvérödöt, nem eszreztöm el, az is az én fiam lösz, mer nincs szögénynek anyja, a te apád az apja, kikergették, kiűzték a népek az utcára, de én nem hagyom, itt marad a Péter!

Az urának fölragyogott a szeme, szeretettel nézett a feleségére és mintha a lelkét akarná betenni a hangjába, nagyon melegen azt mondta:

— Ragyogó párom!

— Ragyogó párom!

— Ragyogó párom!

— Ragyogó párom!

I. BOSS
111 SECOND STREET, PASSAIC, N. J.
Minerals, sziverek és dohányok
— Imperialja. —
KÖLCSÖMÉS IS A KOSSUTH ÉS GRÓF BATTYÁNYI DOHÁNY.
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is.

MAXIM MULATÓ
ELŐKÉLŐ MAGYAR KÁVÉHÁZ
— párisi mintára. —
1393 MÁSODIK AVENUE
a 72. és 73. utcák között.
Tulajdonos:
BIRNBAUM L.
ESTENKINT ÉNEKES ELGADÁSOK.
— Kitéző magyar ételek és jó italok. —
Pontos kiszolgálás.
BELÉPTI DIJ NINCSEN.

THE 'STATE BANK'
AZ ÁLLAM BANKJA
378 Grand Street, New York City.
Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. J., alpenztáros Kneisel János.
Tőke, felesleg, nyereség, \$1,000,000
Több, mint 16,000,000
Betétek több, mint .....
Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.
HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.
Alkelt 1906. február 27. Cleveland, O.
A szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Összefogás elnökségnek Amerika minden magyaroktat helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ALLAM.
Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.
Kiss Emil, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.
Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 319 Houston st., New York. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.
Nemzetközi Utazási Iroda és Pénzküldő Társaság, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.
Magyar Amerikai Bank, állami bank, 32 Broadway. Elnök: William H. Bryan, ügyvezető: Hunwald Sándor.

Betéteket kamatoztatás czéljából elfogad. A magyar bankok részére a pénztárukat a legújabb arány mellett elfogad. Schwabach magyar bankháza, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.
Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesített.

PENNSYLVANIA ALLAM.
B. Hendler, successor to A. Hendler Son & Co. Cassandra.
Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olcsón, gyorsan és biztonságosan. Hajójegyek az összes vonalokon az ó-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alapító \$500,000.00, tartalék és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

Roth József és Fiai, a Monongahela-völgynek legrégibb bankháza, saját épületben, 810-ik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport. Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb arány mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árnál megtört. Közjegyzői okiratokat szakértelműen kiállítanak és a konzulátusok hitelesítést beszerzik. Cím: Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékosk. és Hittel Társulat, Duquesne.
Alapító és tőlelőleg 175,000.00 dollár. Pennsylvaniam állam legerősebb bankháza egyikre s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékos csekkszámlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójegy eladás és közjegyzői iroda. Klein Jakob, magyar bank- és váltóirodát, 1848 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegyelárusító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja házas ügyeknek elintézését.
Klein Arthur, Rankin, Pa.
Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek ellátása.

Kall G. Árpád, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

OHIO ALLAM.
Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.
The Dollar Savings & Trust Co., Youngstown. Vagyon: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olcsón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.

WISCONSIN ALLAM.
Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM.
Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapestben, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul fímelé ügynekegesegek irodája: Fiume, Andrássy-ut 22. Magyar amerikaiak, kik az ó-hazában nehézségeikkel találkozhatnak, forduljanak oda.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HAZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
magyar közjegyző
449 S. Broad St., Trenton, N. J.

Charles R. Kear elnök.
Harry F. Potter pénztáros.

ELSŐ NEMZETI BANK
FIRST NATIONAL BANK
MINERSVILLE, PA.
Alapított 1864-ben. Schuykill County legöregebb nemzeti bankja.
Alapító \$50,000.00
Tartalék és szét nem osztott nyereség 75,000.00
Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekkszámlákra vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizet.
Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszközöl.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

Ingyen! Gyönyörű ARANYOZOTT ÓRA **INGYEN!**
Minden férfi és nő, a ki elolvassa e hirdetést megtudhatja, hogy kell kapni egy gyönyörű női vagy férfi órát.
Ezek az órák gyönyörűek, egyenként egy 50 dolláros órával. Kétféle nemes szerkesztel. Minden férfi és nő szívesen magának egy ilyen. Nem kerül pénzbe ezt megszerezni. — Csak írjon rajta egy levelet és mi saját magunk nyelven magunkra rázunk, hogy mint kell megszerezni. — Teljesen ingyen. —
Brooklyn Jewelry Co., 209 Washington St., Dep. 65 BROOKLYN, N. Y.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RUDNER és ROTH, tulajdonosok.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, a kilenczedik utca sarkán
— Kitéző ételek és italok —
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE
— Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene —

HUNFALVY HUGÓ
Hítes ügyvéd és jogtanácsos,
— közjegyzői hivatal. —
Iroda a főpostával szemben.
231 BROADWAY New York City.

PITTSBURGI IRODÁNK
megbízottjai: Erpf Arthur, pittsburgi magyar gyógyszerész ur, Hódinka Jenő ur és Lengyel Sándor ur, akik előfizetéseket felvételére és nyugtázására fel van hatalmazva. Ajánljuk a fent nevezett urakat honfitársaink figyelmébe.

Szerkesztő: ELŐF. Egész évre N. A vidéken... Egyes szám

MEGJELE V. Évfolya

A JA

Más kár... mi a magu... gyarság... nyaszeres... Még mündi... len áldozat... még mündi... ség össze... és azokat... gyeket és... delve, állj... tetett né...
Sírattuk... ramaradot... ra magunk... nem magu... gyarság...
S mikor... magyarság... olyasvalam... képpen ne... len, aki ak... állításom... amerikai...
HOGY N... Vannak n... egyesek, a... talmas, m... egybeolva...
Pedig ha... lábraállít... még lehele... népeknél...
tuk volna... gon, hogy...
rok élnek...
lyet számba...
sült Állam... Magyarorsz... ban, hogy...
akadályoz...
gyünk szer... Magyarorsz... képezünk... kalomnál...
Két évve...
Amerikai...
azt kérde...
szövetséget...
megteremt...
nagyobb sz...
csak a tén...
hogy az A...
tesült. A s...
megdermes...
érkezték...
nünket. E...
tem, azt re...
zafias felb...
remtent, sz...
lyet meg n...
Nem is...
Magyar Sz...
aknák...
namunkát...
lehetett a...
koldni.

Igy tört...
után, ho...
Lai Magya...
lett volna...
kében, am...
szerenest...
rokkal seg...
radottja...
súlylál m...
anyagi er...
nek, elégt...
S ez alk...
kai magya...
szág amer...
vételk...
megboszul...
meg az az...
előnye, ho...
meinket.

Látunk...
megerős...
gyarság...
sége...
En kösz...
gyok lap...
és özvegl...

THE VAGYON